№ 27. Treschdeen, 7. Julijâ. 1899.

Jsnahk weenreis nedelâ.

Makſâ, Jelgawâ ſanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makſâ, pahr paſtu peeſuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekſpedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihſeru eelâ № 22.

Redakzijas adreſe: Jelgawâ, Sakajâ eelâ № 15.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihſeru eelâ № 22; Rigâ: Hoerſchelmana kga grahm. bodê, Leelâ Smilſchu eelâ № 29 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Ekſch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Makſa par ſludinajumeem: 8 kap. par ſihku rakſtu rindinu, preekſch pusê 20 kap.; pahrtulkoſchana if ſweſchahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apſtellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihſeru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platſcha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuſcha eelâ № 36 un pee M. Peterſona. — **Bauſkâ:** Ed. Drengera k. bodê. — **Tukumâ:** J. Birſgala kga grahm. pahrd. — **Talſôs:** H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Beſthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Autmana k. grahm. bodê. —

78. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apſtellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehjſch. — **Schagarê:** Moſes Itzigſohna k. leelnogulditawâ. — **Rigâ:** W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerſchelmana k. gr. bodê, Leelâ Smilſchu eelâ № 29; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Ekſch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Ekſch- un ahrſemê:** Rudolfa Moſſes kga wiſâs ekſpedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahm. bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa k. grahm. bodê. — **Beſ tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widſemê,** kâ arî **Kurſemê.**

Wina Keiſariſka Augſtiba Tronamantineeks Zeſarewitſchs un Leelknaſs Georgijs Aleksandrowitſchs †.

Kâ uſ wehja ſpahrneem pa wiſu plaſcho Kreewiju iſplatijuſehs behdu wehſts, ka Keiſariſka Augſtiba Kreewijas Tronamantineeks Georgijs Aleksandrowitſchs 28. Junija rihtâ Abas-Tumanâ Kaukaſû aiſmidſis uſ muhſcha duſu. Nule wiſi uſtizigee pawalſtneeki wareja kopâ ar ſaweem Augſtajeem Waldneekeem preezatees par Keiſariſkahs Dſimtas peeaugſchanu, peedſimſtot Leelknaſeenei Marijai, un nu Deews Keiſara Namu un wiſu Kreewiju tik bahrgi peemeklejis, aiſſaukdams no ſchihs paſaules wehl paſchôs jaunibas gadôs ſtahwoſcho Leelknaſu Tronamantineeku. Gan par Wina weſelibu jau ilgaku laiku wajadſeja baſchitees, tatſchu zereja, ka ruhpiga kopſchana un weſeligais Kaukaſus gaiſs ſpehs Wina dahrgo dſihwibu uſturet. Bet Deews bija zitadi nolehmis, un wiſai Kreewijai bij jatehrpjahs ſehrâs un ſkumjâs.

Wina Keiſariſkâ Augſtiba peedſima kâ nelaika Keiſara Aleksandra III. un Winas Majeſtetes Keiſareenes Marijas Feodorownas otrs dehls 1871. gada 27. Aprilî Zarſkoje Selas pilî. Sawu iſglihtibu Leelknaſs baudija kopâ ar tagad laimigi waldoſcho Brahli un Keiſaru Sawu Wiſaugſtako Wezaku Dſimtâ. Audſinaſchanu wadija 2. kara-gimnaſijas direktors, tagadejs general-adjutants Danilowitſchs, apdahwinats un peedſihwojis pedagogs. Leelknaſu Georgiju iſglihtojot lika ſewiſchku ſwaru uſ tam, ka Tas ſmalki eepaſihtos ar juhras deenaſtu. Pehz wajadſigahm preekſchmahzibahm Leelknaſs eeſtahjahs par mitſchmani (juhras wirsneeku) uſ karakuga „General-Admiral". Sauſſemes kara-ſpehkâ Leelknaſs bij no Sawas dſimſchanas par 93. Irkutſkas kahjneeku pulka preekſchneeku un no tahs deenas, kad To eezehla par Tronamantineeku — par Kaſaku atamanu. Jau eepreekſch Leelknaſs 63 deenas bij brauzis uſ kuga „General-Admiral" pa Baltijas juhru. Wehl 1889. gadâ Wina Keiſariſkâ Augſtiba bij ar to paſchu kugi 99 deenas brauzis ari pa ahrſemju juhrahm. — 1890. gada 12. Junijâ Leelknaſs uſſahka ar kugi „Pamjatj Aſowa" brauzeenu ap wiſu Eiropu, lai 19. Oktobrî Trieſtâ waretu ſaſtaptees ar Sawu Wiſaugſtako Brahli, tagadejo Keiſara Majeſteti un dotees lihdſ zeļojumâ uſ tahļajeem Auſtrumeem. Brauzeens turpinajahs 153 deenas un Leelknaſs pa wiſu ſcho laiku iſpildija, tapat ka wiſi ziti wirsneeki, deenaſta peenahkumus. 1891. gada 22. Junijâ Leelknaſu paaugſtinaja par ſlihgel-adjutantu un 1894. gada 17. Aprilî par Kreewijas flotes leitnantu. — Nodomatais brauzeens ap paſauli noritinajahs, kâ bij nodomats, kamehr Leelknaſa Georgija ſatrizinatâ weſeliba To peeſpeeda 1891. gada 20. Janwarî ar kugi „Admiral Kornilow" no Golkondas Indijâ greeſtees atpakaļ uſ tehwiju. Schis brauzeens aiſnehma 122 deenas. Tâ ka Keiſariſkâ Augſtiba Leelknaſs bij ſaſlimis ar Aſijas drudſi, tad ahrſti atſina par derigu, ka Tas pa ſeemu uſturahs Alſchirâ. Sche Leelknaſs eemantoja Frantſchu eedſihwotaju ſimpatiju ar ſawu peemihlibu un laipnibu. No Alſchiras Leelknaſs dewahs uſ Abbas-Tumanu Kaukaſû. Nelaika Keiſara Aleksandra III. waldibas pehdejâs deenâs Leelknaſs wehl apmekleja Sawus Wiſaugſtos Wezakus Beloweſchas meſchôs, peedalijahs tur pee medibahm un pawadija Majeſtetes uſ Liwadiju, kur Winſch palika lihdſ Keiſara Aleksandra III. nahwei. Tronamantineeks buhdams, Leelknaſs Georgijs wehl reiſ apmekleja deenwidus Franziju un Kopenhagenu. Sawa muhſcha pehdejos gadus Wina Keiſariſkâ Augſtiba paſtahwigi nodſihwoja Abbas-Tumanâ.

Sewiſchku wehribu Augſtais Nelaikis weenumehr dahwinajis juhrneezibai un aſtronomijai (ſwaigſchnu pehtiſchanas ſinibai). Winſch wiſadi weizinaja Kreewijas aſtronomu beedribu, kura ſtahweja Wina labwehligâ apſardſibâ. Abbas-Tumanâ Leelknaſa Paſcha wadibâ uſzelta preekſchſihmiga aſtronomijas obſerwatorija. Ar Wina Keiſariſkas Augſtibas naudu iſlaiſti daſchi eewehrojami rakſti par juhrneezibu. Tapehz tad ari preekſch Kreewijas ſinatnes Leelknaſa agrâ nahwe ir ſahpigs ſaudejums.

Tuhlin pehz Leelknaſa Tronamantineeka nahwes iſnahza ſchahds **Wiſaugſtakais Manifeſts:**

No Deewa Schehlaſtibas, Mehs, Nikolajs II., wiſas Kreewijas Keiſars un Patwaldneeks, Poļu Zars, Somijas Leelknaſs u. t. t., u. t. t., u. t. t. paſinojam wiſeem Muhſu uſtizigeem pawalſtneekeem, ka ſchodeen, 28. Junijâ, Abas-Tumanâ nomiris Muhſu mihļotais brahlis, Tronamantineeks Zeſarewitſchs un Leelknaſs Georgijs Aleksandrowitſchs. Likahs, ka ſlimibu, kura bij Wina Keiſariſkai Augſtibai uſbrukuſi, wehl waretu uſwaret eeſahktâ dſeedeſchana un deenwidu klimats, bet Deews bij zitadi lehmis. Beſ kurneſchanas padodamees Deewa gribai, Mehs uſaizinam wiſus Muhſu uſtizigos pawalſtneekus dalit ar Mums Muhſu dſiļahs ſehras un ſirſnigos aiſluhgumus par Muhſu aiſgahjuſchâ Brahļa dwehſeles meeru. No ſcha laika, kamehr Deews tas Kungs muhs neſwehtihs ar dehlu, tuwakahs teeſibas uſ wiſas Kreewijas troni uſ walſts likuma taiſnâ pamata par trona mantoſchanu peeder Muhſu Wismihļajam Brahlim Leelknaſam Michailam Aleksandrowitſcham. — Dots Peterhofâ 28. Junijâ tuhkſtots aſtonſimts dewindeſmitdewitâ gadâ no Kristus dſimſchanas, bet Muhſu waldibas peektajâ gadâ. Nikolajs.

Jaunais Tronamantineeks Wina Keiſariſka Augſtiba Leelknaſs Michails Aleksandrowitſchs ir Keiſara Majeſtetes otrs brahlis, dſimis Peterburgâ Anitſchkowa pilî 1878. gada 22. Nowembrî. Leelknaſs Michails Aleksandrowitſchs ir 129. Beſarabijas kahjneeku pulka preekſchneeks un 2. artilerijas leibgwardijas brigades otrs preekſchneeks; Winſch ſkaitahs ari pee Winas Majeſtetes Keiſareenes Marijas Feodorownas leibgwardijas kiraſiru pulka. Leelknaſs Tronamantineeks audſinats un iſglihtojees Wiſaugſtakâ Dſimtâ ſewiſchki iſraudſitu labako audſinataju, ſkolotaju un profeſoru wadibâ. Sawu kara iſglihtibu Wina Augſtiba baudija Michaila artilerijas ſkolâ, buhdams tur junkuru deenaſtâ lihdſ ar ziteem junkureem, tapat ari lehgera deenaſtâ un ſeemas mahzibas darbôs. Jſmahzijees artilerijas ſinibas, Leelknaſs apmekleja un apſkatija Kreewijas eewehrojamos zeetokſchņus. Pagahjuſcha gada Janwarî, kad Augſtais general-feldzeugmeiſtars Michails Nikolajewitſchs ſwineja ſawu jubileju, Leelknaſu Michailu Aleksandrowitſchu eezehla par leibgwardijas 2. artilerijas brigades otru preekſchneeku un pehz tam leibgw. kiraſiru pulka ſwehtkôs peeſkaitija ſcha pulka ſarakſtôs. Scha gada 6. Maijâ, Keiſara Majeſtetes dſimſchanas deenâ, Leelknaſs Michails Aleksandrowitſchs, kas bij ſaſneedſis pilngadibu, leelahs Zarſkoje-Selo pils baſnizâ ſwehreja uſtizibas ſwehraſtu, kâ tas noteikts preekſch Keiſara Dſimtas lozekkeem. Tajâ paſchâ deenâ Leelknaſu Michailu Aleksandrowitſchu eezehla par ſlihgeladjutantu.

Muhſu beedribas un winu — nihkſchana.

Deemſchehl peenahzis tahds behdigs laikmets muhſu dſimtenes wehſturê, kur nahkahs runat ne wairs par beedribu plaukſchanu un attihſtiſchanos, bet par to nihkſchanu. Waj kahds buhtu to domajis, kas peedalijahs pee tahs jaunmibas un modribas, kas waldija gadu deſmit un druſku wairak atpakaļ? Waj kahds buhtu domajis, ka daſcha laba beedriba, kurai neſen goda meelaſtôs uſſauzam „augſtas laimes" un „ſaules muhſchu", ka ta pate beedriba, par kuru ſinotaji ſinojuma beigâs mehdſa peekahrt wahrdus „uſ preekſchu brahli, naigi, naigi! Mums peeder nahkamajee laiki!", ka tahs paſchas beedribas kahdâ jaukâ deenâ nomirs kâ ar treeku. Tihri negribahs ne tizet! Bet ſchihs ihſahs noſihmigahs ſehru ſinas te no Skrihwereem, te no Kandawas, te no Kuldigas, te no Wez-Saules u. t. t. — tik ſaprotamas, ka gribot negribot tahm jatiz. Behdiga ſihme! Nekirzinaſim winus brangos godameelaſtus un kuplahs laimes — tee jau pateeſcham waretu atduſetees pagahtnes klehpî, bet ſchihs beedribas beſ ſawahm wahjajahm puſehm neſuſchas ari daudſ ſpirgtuma un modruma muhſu tâ jau norobeſchotâ ſabeedribas dſihwê. Winas iſſehjuſchas daudſ kreetnu domu, radijuſchas daudſ weetâs dſihſchanos pehz ka labaka, kreetnaka un daiļaka ahrpus ikdeenas ruhpehm. Kâ tas nu nahkahs, ka tur, kur „bij ſkaidreem graudeem buht, ſakot, augt, uſ augſchu zeret, leeti deret, augkus neſt," — nu tahda peepeſcha pahrmaina, itkâ ſalna ſeedoni? Tik daudſ runajam, raſtijam, zerejam — dimdinajam, ſkubinajam, dſeedajam — un nu uſ reiſ tahda apſtahſchanahs, itkâ ſtraujajâ brauzeenâ kahds bomi buhtu eeſchahwis ſpeekôs! Ja tas atgaditos weenâ, otrâ weetâ, nebuhtu ko brihnetees — waretu apmeerinatees, ka te bijuſchi kahdi neparedſeti kaitigi kawekli beedribas dſihwê, bet kad tahds apſikums uſmahzahs daudſahm muhſu beedribahm, kad pat tur, kur reiſi bijuſchas preekſchſihmigas beedribas tſchakluma ſinâ, ka ari tahs tikai „welk dſihwibu", tad teeſcham ronahs baſchas par muhſu beedribu paſtahweſchanu un domâs gribot negribot ronahs jautajums, kas gan ir ſchihs nihkſchanas wiſpahrigee zehloni?

Par beedribahm runajot jaatſihſt, ka daudſas no winahm, kâ teiz, „ſawu laiku pahrdſihwojuſchas", un tas pirmâ kahrtâ ſihmejahs uſ muhſu dſeedaſchanas beedribahm. Schihs beedribas wiſas leelako teeſu zehluſchahs tâ dehwetajâ „Latweeſchu atmoſchanahs laikmetâ", kad lihdſâs ar daiļajahm dſeeſmahm pluhda muhſu dſihwes ſeedu pawaſars. Atzereſimees tik „winus" ſkolotajus, ko muhſu dſimtenei uſaudſinaja Zimſes tehws, mahzidams ſaweem audſekneem neween muſiku ſapraſt, bet ari to mihlet. Ja apſkatam muhſu koru wadonus, ja redſam, ar kahdu mihleſtibu un nenogurſtoſchu zeeſibu tee nododahs ſawam darbam, beſ atlihdſibas, beſ atmakſas, wiſu nedeku iſpuhlejuſchees, tee pat ſwehtdeenu wehl atrauj ſew paſcheem, ja atgahdinaſimees, ka tee naw wairs jaunekļi, bet wihri muhſcha otrâ puſê, — tad wiſlabaki ſapratiſim, ka ſcheem zenſoncem mums wiſwairak japateizahs par Latweeſchu tautas dſeeſmu gara iſdaiļoſchanu un pazelſchanu. — Bet tagad — likſim labak domu ſtrihpu. Gadeem ejot, nahza muhſu dſihwê jauni mehrki un jauni zenteeni. Par „gruhteem laikeem" neween wairs ſchehlojamees, bet ſahkam tos ari juſt. Atmodamees un ſapratamees, ka mums ļoti maſ tahdu beedribu, kurahm praktiſka noſihme, ſahkam brihnetees, ka mums ſemkopju tautai naw ſawa ſemkopibas laikraſta, naw ne ſemkopibas, ne pahrtikas beedribu. Ar ſkubu ſteidſam panahkt nokaweto: un laikmetâ no 1892.—1896. gadam — tas

Paſpahrnê.

Seno Latweeſchu biſchkopiba.

No Dr. A. Bielenſteina.
Turpinajums.)

Scho wahrdu, kurſch warbuht neeeſihmê tikai iſpuſchkojumu, bet warbuht ari paſihſchanas ſihmi preekſch koku ihpaſchneekeem, iſſkaidroſchu wehlak. Akuſatiwa formai „doru" nominatiws gruhti atraſt. Ja pirmais uſraksitajs nebuhtu maldijees, tad nominatiwam wajadſetu buht „dora" (ſeewiſchk. k.) jeb „dors" (wihriſk. k.). Bet Latweeſchu wahrdnizâs atrodam tikai wahrdus „dore", maſinatâ formâ „dorite" (ſeewiſchk. k.) un „doris" (wihriſk. k.). Widus-Kurſemê tauta nepaſihſt ſcho wahrdu lihdſ ar wina formahm. Lai nu buhtu kâ buhdams, bet ſchis wahrds eeſihmê koku ar zauru widu, kuru laika ſobs iſgrauſis, un kurâ bites war mahjot, bet turklaht ari no zilweka rokas iſdobotu koku. Wahrds „dora" rahdahs buht blakus forma no wahrda „drawa". leit. „drawis". Tahdâ pat ſakarâ, kâ „dore" ar „drawa", ir Wakara-Kurſemes „doris" ar Widus-Kurſemes „durwis", jo te notikuſe wokala un konſonanta „r" pahrſtatiſchana, kâ mehs to faſtopam pee Latweeſchu „druwa" un Leiſchu „dirwa". To paſchu ſakni atrodam ari Kreewu walodâ „дерево". Ka weza forma „drawa" tautas mutê pamaſam pahrgahjuſe uſ „durw . . ." peerahda ſekoſchâ dſeeſmina, kurâ wahrdu „durwju" (gen. pl.) newar atwaſinat no „durwis", bet no ſingulara „durwis" preekſch „drawis", „drawa". Bet akuſatiwâ ſingulari „doru" rahdahs buht „a" zelms no „drawas" atlizees.

p. p. Skreen bitite, ſit ſpahrninu
Pee refna oſolina;
Trauzê durwju dehjejinu,
Lai negul deenwidu.

Kâ peemehru preekſch wahrda „drawa" leetoſchanas peewedu ſekoſchu dſeeſminu:

Mans tehwinis drawu dara,
Es aiſnefu launadſinu;
„Tew, meitina, ta drawina
Par launaga neſuminu."

Kad augſchejâ dſeeſminâ „drawu" zilweks dara, tad ſekoſchâ waram redſet, ka „drawa" ari no dabas war buht iſdobota kahdâ koka, kurſch aiſ neſinama eemefla nozirſts jeb nolaužts, p. p.

Kur, bitite, drawa tawa?
Zelmi ween ſlinâ!

Schihs dſeeſminas domes ir lihdſiba mahjas weentulibai pehz meitu iſprezeſchanas:

Kur mahmina meitas tawas?
Krehſli ween iſtabâ!

Treſchais terminus preekſch biſchu-koku iſdoboſchanas ir „zirſt" ar kapli, kas ļoti maſ atrodams tautas dſeeſmâs, p. p.

Kur tu eeſi, bahlelin',
Baltas kahjas audameees?
Eeſch', mahſin', ſlinâ,
Bititei doru zirſt.

Kad nu bites un medus palika arweenu wehrtigakas, kad dabiſko dobumu kokôs peetruhka, kad kungi ſahka aiſleegt ſawus kokus iſdobot, tad Latweeſcheem wajadſeja iſgudrot kâ nebuht few lihdſetees. Wini nehma klutſchus, papreekſchu winus iſdoboja un tad tikai uſwilka koka un apſtiprinaja ſarôs, lai tahdi waretu tur bites kert un ſawâ laikâ iſgreeſt faldo medutinu. Schi ir otra pakahpe Latweeſchu biſchkopibas attihſtibâ.

Tahdu iſdobotu un kokôs uſwilktu klutſchu ſpezifiſkais wahrds ir „awele" jeb „aule" (ſeew. k.) un „aulis", Auzê „aur's" (wihr. k.), leitiſki „awilys" (wihr. k.).*) Ulmana wahrdnizâ peedots, ka tahdi biſchu-auli eſot bijuſchi no koku miſas, un ka tahdâs patihkamâs weetâs bites labpraht gahjuſchas. Tas ir gan pareiſi, bet tahdus pat aukus redſam wehl ſchodeen ne no miſas, bet kâ klutſchus pee kokeem karajamees (ſalihdſ. leitiſki „aulis medinis", koka biſchu koks), un no paſcha ſahkuma nebuhs bites tikai aukôs kertas ween, bet ari tur atſtahtas preekſch medus krahſchanas. Wahrda ſakni mehs atrodam Kreewu walodâ, wahrdâ „улей" (biſchu koks). Ļoti eewehrojams ir kâ aiſrahdijums uſ manu nupat iſteikto wehſturiſko ſpreedumu, ir kâ peerahdijums no muhſu tautas dſeeſmu leelâ wezuma ir tas, ka ſchee biſchu koka noſaukumi, kâ: aulis un t. t. ļoti maſ, jeb nemaſ neteek maineti. Tur mehs atrodam pa leelakai daļai jeb gandrihſ tikai noſaukumus: „drawa" un „dora" (dore), un preekſch biſchu koku taiſitajeem noſaukumu „draweneeki". Schis raksturo biſchkopibas pirmo periodu.

Mahzitajs Fr. K. ſon Beuningens Slehkâ raksta ſekoſcho: auli peeſeen pee koka ar wihtola kluhdſinahm. Tahdu preedi jeb egli, pee kurahm aulis peeſeets, ſauz par „auka-preedi" jeb „auka-egli". Auka garums mehdſ buht 5 pehdas; wiſa klutſcha zaurmehrs ir maſakais 12 zellu, pats dobums zaurmehrâ 7—12 zellu. Ekſchejo dobumu Slehku biſchkopis ſauz par „drahwu", turpreti iſdobotu dſihwu koku meſchâ par „drawu". Aulim jumtu leek no behrſu tahſim jeb egku miſahm, lai neſpeeſtos leetus eekſchâ, tapat kâ uſ nozirſta koka gala, kurâ drawa atrodahs. Jaunakâ laikâ miſu weetâ likts dehlitis. Auka tapat kâ drawas eeeju aiſſlehdſ ar diweem gareneem, labi pabeeſeem, tſchetrſtuhraineem dehleem, kurus ſauz par „plaukteem". Gar dehku malahm ir zaurumini preekſch biſchu eeejas un iſejas; minetos zauruminus ſauz par „gahtim". Plauktus no iſkriſchanas attur ſlihpi eebahſtas tapinas. Pahri par plaukteem karajahs dehlis, kurſch augſchpus plaukteem peeſtiprinats, lai leetus nelihtu eekſchâ. Scho dehli ſauz „walna" jeb „walne". Walnu war greeſt uſ weeneem jeb otreem ſahneem, jeb zelt uſ augſchu, ja wajadſigs plauktus iſnemt. Slehkâ atrodam aukus, taiſitus no egku miſahm, kurôs bites paſchas no ſewis ſahk dſihwot. Bet tahdi auli der tikai preekſch biſchu eekerſchanas; ſeemâ tur bites iſſaltu, un tapehz bites no tahdeem aukeem janem pee laika ahrâ. Augſchkurſemê ſauz tahdu no preeſchu miſas pagatawatu auli par „pulzenis" jeb pulzinſch".

Lai nu waretu peekluht pee drawahm jeb aukeem, kuri atrodahs waj nu paſchâ kokâ, waj tikai pee koka peeſtiprinati, tad drawneekam wajadſeja ſawada eerotſcha. Tikai retôs gadijumôs ir leetotas primitiwas koka trepes, p. p. Auzes apgabalâ. Tahdâ gadijumâ boſchneeks*) iſlihdſejahs zirſchanu ſauz par „lihdſinaſchanu". Tâ tad biteneeks buhtu tahdâ ſinâ boſchneeks, ka winſch ſawam biſchu kokam ragus apzehrt (ſalihdſ. boſe un bauſe); zaur galotnes nozirſchanu biſchu koks lihdſinajahs milſigai boſei.

ar jaunaku egli, kuras ſarus tas apzirta un atſtahja ½ pehdas garus ſtumpjus. Schahdas trepes mehs wehl faſtopam uſ wezu mahju jumteem, kuras uſ jumta tſchukura uſkahrtas un zaur kurahm trepju kahpeeni iſbahſti zauri. Auzê ſauz tahdas egku koka trepes par „ſlihki". Jaw pats par ſewi ſaprotams, ka tahdas trepes der tikai tur, kur drawa jeb aulis naw wiſai augſtu. Preekſch augſtakas kahpſchanas bitineeki iſleetoja ſtriki, kuru ſauza „dſeinis, dſainis, zainis, dſehnis jeb dſenis," un ar kuru winſch pats ſewi uſwilka kokâ. Dſeinis ir plakaniſki pihts no peezahm garahm, ſtiprahm ſchnorehm. Schnores nedrihkſt buht meſglainas, jo dſeinim jaſlihd gludi, beſ aiſkerſchanahs. Wina garums ſneedſahs lihdſ 80 pehdahm waj 11—12 aſim. Dſeinis janoſtiprina kokâ, wirſpus drawas jeb auka. Preekſch dſeina noſtiprinoſchanas ir leekts, apmehram 2 pehdas un 4 zelli garſch dſelſs ahkis, kuru augſchpuſ drawas uſkar kahdâ ſtiprâ ſarâ. Lihdſ ar ahka uſkahrſchanu uſwelk ari dſeini augſchâ. Weenâ ahka galâ atrodahs ſtipra dſelſs azs jeb zaurums. Schini azi karajahs ſtiprâ ſtriki trize, kuru ſauz „leedſejs" jeb „leedſeris". Schis leedſeris ir koks pakawa weidâ ar lihkumeem uſ augſchu. Iſleektajâ koka puſê ir eetaiſita reewa, kurâ gul ſtipra ſtrikis; ſtrikis augſchpuſ leedſeja faſeets ar ſchnori, lai leedſejs newaretu iſkriſt. Schis pats ſtrikis ir iſwilkts zaur augſchâ mineto ahka azi. Lai nu ahki lihdſ ar leedſeju waretu uſkahrt uſ koka ſaru, tad papreekſchu wajaga garo dſeini zaur trizi, tas ir pahri par leedſeju, iſwilkt, tâ ka abi dſeina gali karajahs pee ſemes. Ja nu grib ahki lihdſ ar wiſeem peederumeem (leedſeju un dſeini) uſ koka uſkahrt, tad nem garu, teewu kahrti un eebahſch to pee ahka atronamâ tuhtâ, kuru ſauz par „oſu". Ar kahrti zeļ nu ahki uſ augſchu un uſkar winu, kurâ ſarâ wajadſigs.

(Turpmak wehl.)

*) Kalzenawâ wahrds „aulis" neapſihmê tikai biſchu-koku ween, bet ari ſkrejoſchu biſchu puhli; tapat ari wahrdam ſtrops diwejada noſihme, p. p. „ſtripit = apkahrt ſkraidit". Kalzenawâ mehdſ teikt: winſch ſkreen kâ aulis. Tê mehs atrodam iſſkaidrojumu preekſch ſekoſcheem adwerbeem: aukeem, aulim, aukakam, auliſki, auliſkis, auliſtu, aulinam (noſihmê lehkſchu) un aukam (pawirſchi).

*) Salihdſini „boſchu-koks — meſcha-biſchu-koks". Es domaju, ka ſchis noſaukums ir ſakarâ ar dolas gowi, „bauſcha", tapehz ka meſcha-biſchu-kokeem nozirſtas galotnes; tahdu

ir 4 gadu laikâ nodibinajam Kursemê ween kahdas 20 pahrtikas beedribas un kahdas peezas laukſaimneezibas beedribas. Itin labi ſcho parahdibu rakſturo tas pats peemehrs, ka pee Jelgawas Latweeſchu beedribas (winas ſtatutôs nekas naw teikts par ſemkopibu) nodibinajahs ſemkopibas nodaḷa, kas wehlak iſwehrtahs par tagadejo roſigo Jelgawas Lauksaimneezibas beedribu. Kaut mums buhtu radees daudſ tahdu kreetnu beedribu! Bet par daſchahm no ſchahm paſchahm minetahm 20 pahrtikas beedribahm jau tagad japraſa ar dſeeſmineeka wahrdeem: „kur tagad tahs?... Wehjſch ſwilpo un dſeed, un puto un laiſtahs tik wilni...“ Weena daḷa no muhſu dſeedaſchanas beedribahm ari gribeja dſihwot un ſahka pahrgroſit un paplaſchinat ſawus ſtatutus, tà ka daſchai tee ihſâ laikâ tika pahri reiſes paplaſchinati (par peem. Erzogu-Lapskalna dſeed. beedribai), tomehr ar wiſu paplaſchinaſchanu wehl daudſahm beedribahm tee pahrak ſchauri un tahm grûhti ſwabadi rihkotees. Tatſchu ſchis zeḷſch naw peḷams, un eewehrojot likumôs iſdotos noſazijumus, pa to wajadſetu ſtaigat daudſahm no muhſu beedribahm, ja winas gribetu eenemt plaſchaku noſihmi muhſu pagaſtu dſihwê, nekà pahris dſeeſminu par gadu noſkandinat. Statutus papildinot, tikai ruhpigi jaluhkojahs, ka tos iſſtrahdà leetpratejs un ka wehlak neiſnahk, ka papildinajumam naw nekahdas wehrtibas.

Tagad, apluhkojuſchi ahrejo wirſeenu muhſu beedribu gaitâ pehdejâ laikmetâ, paluhkoſim ari winu eekſchejâ dſihwê, waj tur ari naw meklejami ſawi zehloni winu nihkſchanai.

Muhſu beedribahm nodibinotees, ḷoti dabigi, no laikrakſtu puſes atſkaneja pamudinajumi, tee nowehleja jaunajahm eeſahzejahm ſekmes un ſelſchanu. Wehlak, beedribahm darbojotees, laikrakſti tapat no ſawas puſes ſekoja beedribu gaitai un darbibai. Uſſlawas weetà daudſreiſ nahzahs iſteikt ſkarbu wahrdu, nahzahs atklahtibà aiſrahdit uſ nekahrtibahm, kluhdahm un maldiſchanos beedribu dſihwê. Jo katrâ darbà war daſchreiſ alotees un malditees, zik wehl weeglaki tas wareja notikt beedribu dſihwê, kur bij pirmahs wagas dſenamas. Jo tikai tee, kas strahdà, war kluhditees, jo kur nekas neteek darits, tur ari newar malditees. Kà uſnehma muhſu beedribu darbineeki ſcho leetu — wini, nu reiſ eedomajuſchees, ka eſot beſ kluhdahm, tihri waj ar akmeneem ſahka nomehtat to, kas bij eedroſchinajees ſchihs kluhdas uſrahdit? Wini ſahka tahdu eeſkatit par beedribas pretineeku un eenaidneeku, ſahka, kur waredami, to ſpihdſinat, waj pat iſſlehgt. Tee wihri, kas bij ſtrahdajuſchi un puhlejuſchees ilgus gadus beedribas labâ, nemaſ newareja wairs ſapraſt, ka ar laiku ari wini palikuſchi wehſaki un atdſiſuſchi beedribas leetâs. Schi gada „Auſtruma“ treſchà burtnizà zeen. W. Pluttes kgs, pahrrunadams jautajumu par amata wihru zelſchanahm beedribâs, atſihſt, ka „ari wiſſpehzigakam beedribu peekritejam un apſinigakam darbineekam naw eeſpehjams uſ ilgu laiku ſpirgti un ſekmigi rihkotees beedribas labâ. Negribot un nemanot eeſtahſees nogurums un leelakà waj maſakà mehrâ weenaldſiba. „Lai no tam iſbehgtu, zeen. pahrrunatajs no ſawas puſes wehlahs, ka „buhtu jaruhpejahs, ka pahrmaina amatôs noteek jo beeſchi.“ Zeen. Pluttes kgs pat ſper wehl ſoli tahḷak un leek preekſchâ, „ka pehz notezejuſcheem gadeem ſinama daḷa teeſcham atſtahjahs no amata.“ Bet ſche, luhk, nu jau ir ta wahrigà wahts, pee kuras jau tihri bail peeſkartees, lai netiktu tuhlit uſſluhkots par beedribas eenaidneeku un pretineeku un labakà gadijumà pat iſſlehgts no beedribas. Kur nu mehs waram zeret uſ to, ka muhſu beedribu amatu wihri paſchi atſazifees no amateem, kad tee wiſeem ſpehkeem, waj kà teiz, kahjahm un rokahm turahs pretim, kad mana, ka beedri winu weetà grib zitus eewehlet. Kur nu zeret, ka tee paſchi atſtahſees no amateem, kad tee beedribas likumeem pat pretim turahs, ja redſ, ka tee neiſkriſtu teem par labu. Pilſehtu apſtahkli man maſak paſihſtami un tadehḷ newaru ſpreeſt, waj tur tà, ka ilgaki ſtrahdajot beedribà pat apſinigakam darbineekam eeſtahſees nogurums un weenaldſiba, bet uſ laikeem pateeſcham tà ir. Nemſim kahdu no daudſajeem peemehreem. Jauns zilweks, tikko pabeidſis ſtudet, aiſbrauz waj nu uſ laukeem kahdà pagaſtà waj meeſtinà un apmetahs tur par ahrſtu waj uſnem zitu kahdu amatu. Darba no ſahkuma dikti maſ waj gandrihſ nemaſ, kà jau jaunam eeſahzejam. Pirmais darbs — eeſtahtees kahdà beedribà waj pat to ſekmet nodibinat, ja tahdas wehl naw. Jo tahdam eeſahzejam jau nepeezeeſchami wajadſigs plaſchi eepaſihtees ar pagaſta un apkahrtnes eedſihwotajeem, un kur gan to wiſlabaki war iſdarit, ja ne beedribà, waj nu jautajumu wakarâ, teatri waj zitâ kahdâ iſrihkojumà? Panem kahdu preekſchlaſijumu, kas wehl palizis no teem gadeem, ko ſauz par „ſelta jaunibu“, nolaſa to, ronahs pahrrunas, apſpreedumi, preekſchlaſitaja wahrds nahk plaſchi paſihſtams un lihdſ ar to wairojahs ari darbs un maiſe. Gribot, negribot — preekſch beedribas atleek arweenu maſak laika. Un kur lai to eeſpehtu? Apmekletaji un padoma luhdſeji gaidit gaida preekſchſtahbà, kamehr wareh „tikt klaht“. Wehl peeweenojahs ruhpes par ſawu ihpaſchumu un dſimtu — un nu wiſlabaki buhs ſaprotams, kà eeſtahjahs ſchis „nogurums“ un „weenaldſiba“ beedribas leetâs. Ar peewesto peemehru jau pagalam negribam kahdu apwainot waj ko pahrmeſt, bet tahdu gadijumu deſmiteem ir bijuſchi un ir wehl tagad muhſu dſimtenê. Te nu itin labi waretu lihdſet tani ſinà, ja ſchee darbeneeki paſchi nahktu pee ſchihs atſinas un atteiktos no amateem. Bet paſchatſihſchanahs un wehl wairak paſchatſazifchanahs ir grûhta leeta, zik no peedſihwojumeem ſinams. Ko lai nu tahdà gadijumà beedri dara, kam pateeſcham ruhp beedribas ſelſchana un turpmakà paſtahweſchana? Beſ kaweſchanahs teem jaiſleeto ſawas pehz ſtatuteem peeſchkirtas beedru teeſibas un par beedribas wadoneem jaeewehl pehz labakahs apſinas tahdi, kas ari war beedribas labâ ſtrahdat. Ḷoti daudſ gadijumôs beedri pateeſcham redſ, ka wezee darbineeki „aiſlaiſch“ beedribas labklahjibu, bet tos zeenidami par goda zilwekeem aiſ godprahtibas negrib winu weetà zitus wehlet. Jo pee mums, neſinu kà, eeſaknojuſchahs tahs domas, ka pee beedribas amateem peeweenots ari wehl klaht „tas gods“. Schi eemeſla dehḷ tad daudſi ari ḷoti baidahs, ka tik tee netiktu „iſſweeſti“ no beedribas amatu wihra goda, kaunahs, ka pehzak warbuht paſihſtami ſobofees, ka „nogahſts“ no tahda waj zita beedribas amata. Schinîs gadijumôs pateeſcham labaki buhtu, ka ſchee darbeneeki paſchi nahktu pee atſinas un jau pee laika atteiktos no amateem. Bet ja ari tas nenoteek, tad beedri nekahdi nedrihkſt beedribas labklahjibu upuret daſchu perſonu labâ, bet teem jaiſdara ſaws peenahkums. *)

Swarigs apſtahklis beedribu dſihwê ir ari atklahtiba. Gods muhſu laikrakſteem, ka tee neween muhſu beedribas pamudinajuſchi un zildinajuſchi, bet kur wajadſigs bijis, beſ ſchehlaſtibas wilkuſchi pee deenas gaiſmas nebuhſchanas un kluhdas beedribas dſihwê. Atklahtiba un tikai atklahtiba ir tas wiſlabakais dſeedinuſchanas lihdſeklis, kur beedribas gaitâ parahdahs trumi un augoni. Kas wiſu ar labu apſinu un pareiſi darijis, tam naw jabihſtahs no wiſſtingrakà atklahtibas ſpreeduma. Tik par wiſahm leetahm mums jaiſmet no galwas tahs dſiki eeſaknojuſchahs maldigahs domas, ka tee, kas aiſrahda uſ ehnas puſehm, waj nolaidibahm beedribas dſihwê, ka tee jau tuhlit ir beedribas eenaidneeki un ḷaunwehḷi. **) Pat maſus behrnus ſchos laikus wairs neaudſina ar ſaldumeem ween. Kamdehḷ tad nu wiſpahribas darbôs gribam tikai uſſlawu dſirdet, pat tad, kad eſam nepareiſibas darijuſchi? Ja pateeſiba wajadſiga katra zilweka dſihwê, zik wairak ta nepeezeeſchama beedribas dſihwê? Wehl wairak, tas pat katra apſiniga beedra peenahkums, ſchihs kluhdas un nekahrtibas uſrahdit, lai pee laika tahs waretu nowehrſt; ja tas buhtu darits, tad mums nepeenahktos peedſihwot tos laikus, ka daſcha beedriba, par kuru dſirdeja tikai uſſlawas, weenà jaukà deenà uſ reiſi kà no plaukta nokriht... Neaiſmirſim, ka jau weenas tahdas beedribas iſnihkſchana ir leels ſolis atpakaḷ muhſu ſadſihwê. Apkahrtejôs eedſihwotajos radiſees neuſtiziba neween pret ſcho beedribu, bet wiſpahrigi pret beedroſchanos, pret kopibu. Un tas ir behdigi. Muhſu tauta ir tik maſa, muhſu ſpehki tik ſihzini, ka tikai zaur weenoſchanos un beedroſchanos waram ko ſekmigu panahkt. Paees gadi, warbuht pahri deſmit gadu, kamehr tur warehs atkal kahda beedriba nodibinatees.

Beigſim. No fazitâ mehs waram nahkt pee gala ſpreeduma, ka beedribu galwenee nihkſchanas zehloni ir:

1. Ka daudſas, ſewiſchki dſeedaſchanas beedribas neapmeerina ſcho laiku praſibas un tadehḷ tahm japaplaſchina ſaws darbibas lauks, ja tahs grib paſtahwet.

2. Ka beedribu amatôs atrodahs daudſ tahdu wihru, kas negrib waj ari neſpehj beedribas labâ ſtrahdat un tadehḷ ſche jagahdà par beedribas amata wihru atjaunoſchanu.

3. Ka beedribas pahrak bihſtahs no atklahtibas un ka tadehḷ nebuhſchanas un nolaidibas newar pee laika tikt nowehrſtas, bet paſtahw tahḷak, kamehr beedribu nowada galigâ postà. Tikai atklahtiba un nolaidibu graiſiſchana war ſchini leetà lihdſet.

L.

*) Red. peeſihme. Mums ſchkeet, ka zeen. eeſuhtitajs te gan eet par tahḷu. Ne katrreiſ jaunee ſpehki warehs beedribas dſihwi wairak ſekmet nekà wezee.

**) Red. peeſihme. Deewamſchehl nereti daſchôs laikrakſtu ſinojumôs par beedribu dſihwi parahdahs taiſna ḷaunprahtiba — un ta newar atmeſt neka laba.

No ahrſemehm.

Pee **Kreewu Keiſara Nama ſehrahm** ahrſemes parahda ſiltu lihdſjuhtibu. Waldneeki ſuhtijuſchi ſirſnigas lihdſjuhtibas telegrammas un daudſ pilsgalmôs noliktš ilgaks waj ihſaks ſehru laiks. Sewiſchki ſirſnigus atſihſchanas wahrdus par Nelaika Tronamantineeku runà Frantſchu laikrakſti, ſlawedami Wina laipno dabu un karſto tehwijas mihleſtibu. Frantſchu laikrakſti apgalwo, ka Kreewijas behdas eſot ari Franzijas behdas.

Franzija arweenu wairak ſahk atmeſt wezo eenaidu pret Wahziju. Nuleja draudſigà ſatikſchanahs uſ juhras Norwegijas peekraſtê, pee kam Wahzu keiſars wairakkahrt weeſojees pee Frantſcheem un Franzuſchi pee Wahzeeſcheem, dewuſi Frantſchu laikrakſteem eemeſlu, atkal no jauna pahrrunat Franzijas un Wahzijas ſakaru. Tikai reta kahda balſs pazehluſehs, kas runà no wezà naida; turpretim leelakà daḷa preezajahs par draudſeſchanahs ſihmehm abu wezo eenaidneeku ſtarpâ. Daſchi laikrakſti pat nemahs pahrrunat, kahds labums Franzijai atlektu, ja wina eetu ar Wahziju roku rokâ. Ziti atkal ſin apgalwot, ka keiſars Wilhelms nahkoſchà gadà apmekleſchot Pariſes iſſtahdi. Pee tam ar atſihſchanu min, ka keiſaram Wilhelmam eſot leeli nopelni pee Pariſes iſſtahdes labas iſdoſchanahs; proti winſch paſkubinajis Wahzeeſchus pee wiſpaſaules iſſtahdes peedalitees, un zaur to ari zitas walſtis wairak pamudinatas uſ fazeſchanos. —

No Dreifuſa eenaidneekeem daſcham jau jaſahk baudit ſawu darbu augli. Tà Pariſes generalgubernatoram Zurlindenam wajadſejis atſtaht ſawu weetu un jo grûhti nahkſchotees atbildet Welna ſalas gubernatoram, kura tuwakà pahrraudſibà Dreifuſs ſtahweja. Tapat zelti jo ſmagi apwainojumi pret ſenako koloniju miniſtri Lebonu, ka tas beſ eemeſla lizis apzeetinato Dreifuſu ſpihdſinat. Naw ko ſchaubitees, ka Rennes kara-teeſa Dreifuſu attaiſnos. Gan paſihſtamais Kenè-Borepers iſluhdſees no waldibas atkauju, ſtahtees teeſas preekſchâ par leezineeku pret Dreifuſu un noſolijees peerahdit, ka Dreifuſs weſelus 10 gadus ilgi neatkautà kahrtà iſpaudis Frantſchu walſts noſlehpumus ahrſemehm. Tatſchu ſchis kungs zaur ſawu lihdſſchinejo rihkoſchanos jau eeguwis tahdu ſlawu, ka winam maſ wairs kahds grib tizet. Jaunais kara-miniſtris Galifè iſteizees, ka winſch gribot katrâ ſinà ſagahdat Rennes teeſas ſpreedumam zeenibu, kaut ari winam buhtu janem leelgabali palihgâ. —

Dreifuſa pretineeku partijai, kuŗai tà jau tik ſlikti weizees Dreifuſa leetà, zeḷahs jaunas leelas nepatikſchanas. Proti winu ſahk beeſgan klaji apwainot, ka wina ſtahwot ſabeedribâ ar roſalisteem, tas ir ar to partiju, kas tihko pehz kehnina waldibas atjaunoſchanas. Wiſſtiprakahs aiſdomas ſchini ſinà kriht uſ Deruledu. Toreiſ kad tas preſidenta Fora behru deenà kahdu kara-ſpehka nodaḷu aizinaja lihdſ, lai gahſtu tagadejo waldibu, winſch to eſot darijis ſaſinà ar Orleanas prinzi, no kura winſch eſot ſanehmis prahwu naudas ſummu. Tatſchu wehl janogaida, kamehr ſchi leeta tuwaki iſſkaidroſees. —

Anglu politikas wihri ſanahkuſchi paſchi ſawâ ſtarpâ matôs — Tranſwales dehḷ. Proti weena daḷa wehlahs, ka ar ſtuhrgalwigajeem buhreem raudſitu iſtikt meera zeḷà, turpretim koloniju miniſtris Tſchemberlens ar ſawu ſtipro partiju labpraht nemtu eerotſchus palihgâ. Ne maſu uſtraukumu parlamentà ſazehluſi ſina, ka uſ Deenwidus-Afriku aiſſuhtitas ſlawenahs dum-dum ſlintes, kuŗu lodes, zilweka meeſâs iſſchkihſdamas, tahs breeſmigi ſaplofa. Tà tad ari buhri waretu dabut ar ſchihm nejaukajahm lodehm eepaſihtees. Wareni zilweku draugi ſchee Anglî! —

Serbijas waldiba pehz uſbrukuma Milanam ſahkuſe rihkotees wiſai ſtrauji pret radikaḷu partijas wadoneem. Par galwas-pilſehtu Belgradi iſſludinats aplenkſchanas likums un nolemts, ka noſchaus wiſus tos apzeetinatos, kuŗeem peerahdihs, ka tee wainigi pee ſaſwehreſchanahs pret Milanu; weenigi kehninſch Aleksanders war tos apſchehlot. Apzeetinato ſtarpà, kà ſinams, ir wairak bijuſchi miniſtri un ziti eewehrojami wihri. Tatſchu leekahs, ka Milanam wis ihſti neiſdoſees ſawus pretineekus pagalam ſatreekt. Kreewijas un Auſtrijas waldibu weetneeki kopigi peepraſijuſchi pee Serbu waldibas, kadehḷ radikaḷu wadonus tik leelà mehrâ apzeetina. Par ſcho peepraſijumu Serbijas waldiba eſot ḷoti uſtraukta. Peerahdijumi, ka radikaḷu wadoni pateeſi wainigi, lihdſſchim neeſot nekahdi leelee; weenigi pats uſbruzejs Knaſewitſchs iſteizis, ka winſch eſot no radikaḷu wadoneem uſpirkts. —

Ari no **Bulgarijas** nahk deeſgan ſchaubigas, lai ari neſkaidras ſinas. Parlamentà notikuſchas tihri netizamas leetas; ſemes aiſſtahwji tur rihkojuſchees ne wis ar wahrdeem, bet ar rewolwereem un duntſcheem. Turklaht Bulgarijas finanzes eſot eeſtiguſchas galejà postà, un neeſot ari nekahdas zeribas uſ drihſu laboſchanos. —

No eeksſchſemehm.

No Peterburgas. Par Wina Keiſariſkas Augſtibas Leelknaſa Tronamantineeka Georgija Aleksandrowitſcha nahwi „Waldibas Wehſtneſis“ laiſch klajà ſchahdas tuwakas ſinas: 28. Junijà pulkſten dewinôs no rihta Wina Keiſariſkà Augſtiba Tronamantineeks iſbrauza no Abbas-Tumanas uſ benzina motora welopipeda un greeſahs atpakaḷ, kad bij 2 werſtis ḷoti ahtri nobrauzis. Kahda pa zeḷu ejoſcha ſemneeze pamanija, ka Tronamantineeks apgreeſees brauza lehnaki, ſpḷahwa aſinis, peetureja un, no welopipeda nokahpjot, grihḷojahs. Wina peeſteidſahs klaht, pabalſtija Tronamantineeku un waizaja: „Kas Jums kait?“ — „Nekas,“ Leelknaſs atbildeja un pamahja peekriſdams ar roku, kad ſemneeze peedahwaja uhdeni. Pehz tam ſemneeze nolaida Leelknaſu lehnam pee ſemes un apſlazija Wina deninus un muti ar uhdeni. Meerigi un beſ ſahpehm Keiſariſkà Augſtiba Tronamantineeks nomira. Mirſchanas weeta apſchogota.

No Nowgorodas gubernas „D. L—ai“ rakſta: Falbs naw maldijees, apſihmedams Junija 11. d. par „kritiſku“. Minetahs deenas rihtà ſahka liht leels leetus, kas pat tagad — Junija 18. d., kad ſchihs rindinas rakſtu — naw mitejees liht. Neween wiſi ſtrauti un grahwji, bet ari lauki pahrpluduſchi ar uhdeni, wiſur ſaraduſchees tik daudſ dubḷu, ka ſatikſme galigi pahrtraukta, jo weetahm ari tilti no uhdena noneſti. Tà ka jau wiſu pawaſari peeturahs wiſai auksts un leetains laiks, tad ari zeribas uſ labu raſchu laupitas. Auſas weetahm no tahrpeem iſehſtas un atlikuſchahs nodſeltejuſchas. Ne labaki klahjahs ari pahrejai waſarajai, ſewiſchki meſcheem. No rahzeneem (kartupeḷeem) tikai reti uſnahkuſchi, leelakà daḷa ſemê ſapuwuſchi. No rudſeem pat ſehklas teeſa naw ſagaidama, kadehḷ daudſas ſahdſchas jau eeſneeguſchas pee waldibas luhgumus dehḷ palihdſibas, lai rudeni buhtu eeſpehjams laukus apſeht. Pḷawas, kas ſchejeeneeſcheem pa leelakai daḷai atrodahs abpus Wolchowas upes, atrodahs wehl wairak aſu ſem uhdens. Uhdens Wolchowà — pagahjuſchâs nedeḷâs ſtipri zehlees, tà ka daudſas pawaſarî appluhduſchas ſahdſchas wehl tagad atrodahs uhdeni. Lopi teek pa naktim tureti aiſ ſahdſchahm uſ daſcheem pakalnineem, kur tee padoti wiſeem gaiſa eeſpaideem, kà leetum, wehjam, aukſtumam u. t. t. Daudſi no lopeem — ſewiſchki gowis gahjuſchas bojà. Ari no zilwekeem daudſi pahrſaldejuſchees, ſlimo. Pee pawaſarî no uhdens aiſneſto ehku, kà klehſchu un ſchkuhnu buhwes ari wehl naw eeſpehjams kertees. Turpreti laiks neſtahw uſ weetas, ar katru deenu tuwojahs ſeena laiks. Pagahjuſchà gadà ap ſcho laiku ſeenu jau labu teeſu bijam eewahkuſchi, bet ſchogad naw ar iſkapti ko aiſkert, ſahle maſina un reta. Gataws poſts rehgojahs preekſch azim kurp tik ween raugees... Sehdam leetum lihſtot iſtabà un gaidam — badu!

Widſeme.

No Maſ-Salazes. Lai gan Maſ-Salazes draudſe peeder pee augligakeem nowideem wiſâ Seemeku-Widſemê, tad tomehr ſeemas labiba pagahjuſchà rudenî bija tik wahji paauguſi, ka ſchimbrihſcham jau wairak nedeḷas leel- un maſgruntneekeem pehdejee rudſu krahjumi ir iſſikuſchi. Ihſi pirms pḷaujas laika, proti, niknis kruſas negaiſs padarija laukeem leeliſku ſkahdi. Wezi ḷaudis neatgahdajahs ſchahdu gadijumu peedſihwojuſchi. Maſ-Salazes meeſtina tirgotaji pehrk, tadehḷ ka wiſâ apkahrtnê rudſi nekur naw dabujami, taiſni no puſotra ſimts werſtju tahḷahs Rigas rudſu miltus, lai waretu pehz maiſes brehzoſchus eedſihwotajus daudſmaſ apmeerinat. Ari daudſ ſaimneeki, kuŗi pagahjuſcha gada beigâs ſawus raſchojumus uſ Rigu pahrdewa, ir tagad peeſpeeſti Rigas maiſi ehſt. Ja Maſ-Salazeeſchu ſemkopjeem nebuhtu zeribas uſ ſch. g. bagatu raſchu, tad teeſcham buhtu ar behdigu prahtu nahkotnê jaraugahs. Otrdeen 22. Junijà uſnahza pehz ilga ſauſuma un nepaneſama karſtuma derigs, ḷoti atſpirdſinoſchs leetus. —ts.

No Maſ-Salazes. Neſaweenojami ſwehtki. Muhſu draudſê no ſen gadeem ir paraſts weenà un tanî paſchà deenà t. i. Jahnôs ſwinet kapſehtas — un no weetejas labdaribas beedribas iſrihkotos ſakumſwehtkus. Ka ſchee abi ſwehtki kopà neſader, ir pats par ſewi ſaprotams. Scho rindinu noluhks ir aiſrahdit uſ kahdu nebuhſchanu, kuras dehḷ kapſehtas un ſakumſwehtki turpmak buhtu ſchkirami. Tà ka Maſ-Salazes draudſe ir ḷoti plaſcha, tad attahḷakeem draudſes lozekḷeem nahkahs lihdſ baſnizai reſp. kapſehtai mehrot 20—25 werſtis. Ja ſchee beewwahrdneeki grib nemt dalibu pee ſakumſwehtkeem, tad wineem laiks wairs neatkauj uſ mahju braukt, bet wini ir peeſpeeſti lihdſ „balles“ ſahkumam meeſtinà uſturetees. Abi meeſtina krogi tad mehdſ buht bahſtin peebahſti no baſnizeneem, kuŗus nule kapſehtà eewehrojam deewwahrdôs klauſamees. Pee putojoſchahm alus glahſehm un jautrahm dſihru dſeeſmahm azumirkli iſſuhd wis ſwehtſwinigais eeſpaids, kuŗu mahzitaja wahrdi pee muhſu aiſgahjuſcho atduſas weetahm atſtahjuſchi. Uſ daudſpuſigu wehleſchanos ſchahs rindinas atklahtibà raididams, zeru, ka Maſ-Salazes labdaribas beedriba nahkoſchà gadà un turpmak ſakumſwehtkus no Jahneem pahrzels uſ zitu ſwehtdeenu. — Uſ Maſ-Salazes ſch. g. kapſehtas ſwehtkeem bija ſapluhdis milſums kauſchu no Burtneeku, Alojas, Matihſchu un Rujenas draudſehm. Mahzitajs Grahve kungs aiſgrahbjoſcheem wahrdeem zildinaja ſwehtku noſihmi, winſch runaja wahrdus, kas nahza no ſirds un gahja pee ſirds, un daudſ azis wilinaja aſaras. Laiks bija reti jauks. Salazeetis.

No Alojas (Walmeeras aprinki). Swehtdeen 27. Junijà tika notureti ſchejeenes **kapſehtas ſwehtki.** Deewkalpoſchanu notureja weetejais mahzitajs zeen. Guleke kungs. — Ja Alojas kapſehtu wiſu zaurŗ waſaru jau mehdſ apmeklet daudſ tauteeſchu, tad ſewiſchki kapſehtas ſwehtkôs ſapulzejahs wairums publikas no tuweenes un tahleenes, lai apſkatitu neaiſmirſtamà dſejneeka, Krogſemju Mikus, pehdejo atduſas weetinu. Schogad ir apaki diwdeſmit gadi aiſritejuſchi, kamehr winſch no ſawas tautas, kuŗu tik karſti mihleja, ſchkihrees. Wiſ mirſtigahm atleekahm, kuŗas ilgus gadus apſihmeja weenkahrſchs koka kruſtinſch, ſchimbrihſcham pazeḷahs lepnis monuments ar ſekoſcheem Auſekla paſcha wahrdeem:

„Wehl gari uſ puteḷkeem zerê,
Wehl puteḷki garus grib ſlehpt;
Kas rahdijahs muhſchigi miris,
Tas tautibà peezeltees ſahk.....“

Diwdeſmit gadi ir pagahjuſchi, kamehr Auſeklis miris, bet

Wina wahrds lai ir ſirdîs rakſtits,
Wina ſpehzigais gars weenmehr lai peemahjo mums!

Vec-Ateneetis.

No Tihnuſcheem. Kruſas negaiſs. Peektdeen, 25. Junijà, pulkſt. 1/28 wakarà pee mums uſnahza leels leetus ar ſtipru wehju un kruſu. Rudſi pa leelakai daḷai noſiſti un ſalauſti, kartupeḷi un wiſs zits waſaras ſehjums gan pa daḷai, gan pawiſam

nopostiti. Weetahm logeem ruhtis isfistas un augku kokeem sari nolausti. Krusas graudi bij no 1/2 lihds 3/4 zollu zaurmehrâ. Zik leelu postu schis krusas negaiss buhs padarijis, to tagad wehl newar noteikt, par to sinoschu wehlak. (B. W.)

No Ikschkiles. Zeenijams darbineeks. 22. Junijâ schejeenes kapôs apglabaja wihru, kursch pelnijis, ka winu schajâ weetâ godam peemin. Wihrs, kas pehz ilga suhra darba aisgahjis muhschigâ meerâ — ir Ikschkiles draudses skolotajs un ehrgelneeks Kahrlis Eduards Knors. 1893. gadâ nelaikis swineja sawus 50 gadu amata swehtkus. Tâ tad apmehram preeksch 60 gadeem godatais aisgahjejs eesahka sawu audsinataja darbu. Katrs war eedomatees, kahdi laiki bija wehl toreis; kahdâ meschâ bij jaeesahk lihdumu lihst. Wehl wehrdsibas laiku gaiss nebij kaut zik noskaidrojees no nomahktajahm kauschu dwehselehm, wehl tumsiba un neisglihtiba bij pilnôs seedôs: burwiba, pesteki, noslehpumainas bailes, eenaids un ismisiba mahjoja pa tautas nokwehpuschahm buhdinahm. Gan basnizas strahdaja sawu pestitaja darbu, sludinadamas augsto pateesibas un mihlestibas Deewa wahrdu, tomehr skolu un skolotaju truhkums kaweja koti apgaismibas gahjeenu. Schahdâ nu laikâ Knora tehws bij ihsts wihrs apgaismibas darbu pabalstit Ikschkilê: winsch bij behrns starp behrneem, wihrs starp wihreem un wezis starp wezajeem. Tahda wispusiba un dsihwiba peemita wina dwehselê. Pee schejeenes skolu nodibinaschanas winam pirmee nopelni. Wisu pirmos Ikschkiles tautas skolotajus, Jahni Rahbantu, Juri Dischu, Juri Grunti sagatawoja us scho darbu weenigi winsch, no kureem pirmajam, kad wehl nebija ihpaschu pagasta skolu, bijis jaeet pa mahjahm apkahrt daudz gadus strahdat sawu skolotaja darbu. Abi pehdejee no scheem Knora tehwa audsekneem jau miruschi, tikai wisu pirmais Ikschkiles pagasta skolotajs Jahnis Rahbants, tagadejais Suschu mahju ihpaschneeks, wehl pahrdsihwojis sawu tehwu skolotaju un radijis pehznahzeju sirdîs neisdsehschamu peeminu pret zeen. nelaiki.

Schehl tikai, ka Knora tehwam nebij lemts mirt sawâ mihkajâ Ikschkilê, bet Zarnikawâ, kadehl ari par ahtrajo apbedischanas laiku nebij eespehjams wisai draudsei dabut sinat un tâ tad daudz tee, kas winu tik koti mihleja, nebija pee apbedischanas klaht. Tikai Tihnuschu-Ikschkiles dseed. beedriba bij paspehjusi eerastees parahdit nelaikim pehdejo peenahzigo godu: jo Knora tehws bij ari tas, kas koti mihleja dseesmas, un bij pirmais, kas Ikschkileescheem tahs mahzija un dibinaja dseed. kori. Skolotajs Paulina kungs beedribas wahrdâ nolika wainagu us kapa un koris dseedaja Bernera „Pee dseedataja kapa" un Klossa „Meers". Zeen. mahzitajs Marniza kgs norahdija, ka nelaikis nebijis nekahds walodu un sinibu skolotajs ween, bet ihsts pateesibas un mihlestibas dibinatajs. Eewehrojami runaja skolotajs Petersona kungs, kâ spoguli parahdidams un zildinadams god. nelaika labahs ihpaschibas. Zeen. runatajs starp zitu teiza, ka nelaikis nesakrahjis ne laizigu mantu, ne ahrigus gresnumus, tadehl ka winsch pehz tam nezentees, bet wina mehrkis tikai bijis katrâ lihdszilwekâ modinat dwehseles spehjas un peekritis ahtri katrai augstai idejai, ne druskas nepadomadams par leelajeem gruhtumeem, kas pee tam buhs japahrwar. Kad behrineeki isschkihrahs, tad roschu un zitu seedu uskalns us nelaika dusas weetas parahdijahs un zehlee kapu koki sawas lapainahs rokas nolozija pahr aismiguscho, it kâ swehtidami un aijadami peekususcho. Pateiziba un peemina schim zensonim! (B. W.)

No Burtneeku esara. Negaiss. Peektdeen 25. Junijâ ap pusdeenas laiku iszehlahs peepeschi pee 30° karstuma tumschi pehrkona mahkoni, kuri pee esara abahm eetekahm, Sedas un Rujas, stahweja tikai kahdas asis wirs uhdens spoguka un, kad leetus eesahka ar breesmigeem gahseeneem liht, isskatijahs it kâ milsigs, augsts uhdens stabs. Bija sadsirdama neganta, dobja schnahkschana, pawadita no pastahwigas sibina leesmas un stipras pehrkona dahrdeschanas. Negaiss pastahweja stundas zeturksni, kamehr netahku no uhdens, apmehram 1/4 wersti no esara, kur scho rindinu rakstitajs atradahs, saule karsti spihdeja. Pehz leetus redseja esarâ peldam paleelus krusas graudus, kuri buhtu apkahrtnê atrodoschahs druwas galigi ispostijuschi, ja negaiss nebuhtu us esara nobeidsees.

— **Sweja** Burtneeku esarâ Maija un Junija mehneschôs nebija wisai isdewiga. Bes deesgan prahwahm lihdakahm laimejahs kahdus plauschus iswilkt, kuri ne reti bija 25 mahrzinas smagi un pat wehl wairak. Wiswairak schimbrihscham kerahs suschi.

— Junija sahkumâ nolija tik **stiprs leetus**, ka semakas weetas ap esaru pahra nedekas stahweja sem uhdens. Esarmaleetis.

Kurseme.

No Leepajas. Schejeenes Labdaribas Beedribâ mums sagaidamas drihsumâ, 17. un 18. Julijâ, diwas teatra israhdes, sarihkotas no Jelgawas Latw. Beedribas teatra personala Eduarda Leepina wadibâ. Israhdehm israudsitahs lugas ir: „Lenore" un „Traks joks". Par pirmejo lugu — Lenori, scho J. Holteja wispahr cezeenito dramu — naw daudz ko teikt, jo ta apstaigâ wisas leelakahs skatuwes. Kur tik ween ta israhdita, wina atraduse patikschanu un publikas nedalitu peekrischanu. Daschs labs, kas scho gabalu jau redsejis diwi lihds trihs reises israhdam, tomehr wehl ar intresi noskatahs israhdam to zeturto reis. — „Traks joks" no K. Laussa buhs jautribas un humora mihkotajeem ihsti pa sobam; zaur saweem pikantajeem sareschgijumeem un komiskajahm situazijahm tas skatitaju waldsinat waldsina, tâ ka tu zilweks no smeekleem ir ne ataptees neeespehj. Weens joks dsen otru, tâ ka beigâs isnahk ihsti traks joks; bet wisi schee joki ir tomehr tahdi, kuri mums dsihwê waj ik us soła war atgaditees. Abahm israhdehm sekos familijas wakari ar dseesmahm, deklamazijahm un jaunahm satiriskahm kuplejahm — pahrmainas pehz ari deja. Musikas orkestris teek is Jelgawas lihdsi nemts, kursch pawadihs dseedamos gabalus. Ari par jauneem kostimeem ir gahdats. Eewehrojot wisu to, jadomâ, ka scheem isrihkojumeem publikas netruhks, sewischki tadehl, ka schoreis ari lauzeneekeem ir wisai isdewigi schihs israhdes apmeklet, jo tahs eekriht taisni gada tirgus laikâ. Kad pagahjuschâ pawasari schis personals pee mums weesojahs, sahle abôs wakarôs bij no publikas pahrpildita un ta bes schaubahm aisgahja apmeerinata mahjâs. Zerams, ka schoreis buhs tapat! M—us.

No Leel-Cezawas pagasta. Laukšaimneezibas beedribas nodibinaschana. Schopawasar palika gads, kur daschi pagasta lozekki dewahs kopâ, lai nodibinatu laukšaimneezibas beedribu. Statutus sastahdit apnehmahs kahds no weetejeem saimneekeem. Tagad schis wihrs jau kopsch gada nogahjis dsihwot us Rigu, un no statuteem neka wairs nedsird. x.

Par Tukuma pilsehtas galwu apstiprinats 21. Junijâ sch. g. us tschetreem gadeem no domes eewehletais weetejais namneeks un skolotajs Mahrtinsch Kremans. (K. G. A.)

Apstiprinati amatôs Kursemes Gubernas waldes padomneeks kolegiju asesors Fermors un Kursemes Gubernas buhwnodaļas arkitekts kolegiju asesors Memnonows. (K. G. A.)

Atwalinats us diweem mehnescheem no 15. Julija us Eekschkreewiju Jelgawas-Bauskas meera teesneschu sapulzes preekschsehdetajs Abasa. (K. G. A.)

Brangs atradums. Kursemes Gubernas Akzises Waldes 3. eezirkna usraugs K. Kirpens atradis 22. Maijâ sawa dsihwokla preekschistabâ us galda 500 rubku, pehz tam, kad tur bijis isgahjis kahds trakteera ihpaschneeks. Nauda teek usglabata Akzises Waldê un ihpaschneeks meklets. L.

No Emburgas. Aisrahdijums. Satiksmi pa Leelupi starp Emburgu un Jelgawu ustura, kâ sinams, twaikonits „Bojarina". Peetiktu pilnigi, tikai jawehlahs, ka twaikonischa ihpaschneeks neskopotos un apgahdatu to ar audekla jumtu, kas pasargatu sem wehja us kugischa sehdoschu brauzeju drehbes un gihmjus no sabeesejuscheem twaika pileeneem. Scho rindinu usrakstitajs, seemeka wehjam puhschot, nobrauzis Jelgawâ, knapi spehja sewi pasiht, tâ aptrakschkits bij wina gihmis. Wiswairak zeesch dahmu un kungu gaischee uswalki, sewischki zepures. V.

No Wez-Auzes. Usslawa. Wina Ekselenze Rigas mahzibas apgabala kuratora kungs ar rakstu no 17. Maija sch. g. sem № 3397 isteizis schejeenes skolotajam K. Koscha kungam par derigu un dedsigu amata ispildischanu sawu pateizibu. K. N.

No Bauskas aprinka seemeekreetruma nowadeem. Lauku stahwoklis. No seemas sehjahm koti eepreezinoschas isskatahs kweschu druwas, titlab tur, kur treknas mahlu, kâ tur, kur wahjas smilts un purwa semes. Bagatas rudsu druwas tikai reti kur eeraugamas. Ahbolinsch ir notak daudz plahnaks, kâ isgahjuscho gadu, to paschu war ari teikt par sahli pkawâs. Rehkina, ka seena un ahbolina rascha buhs par treschdaku masaka kâ pehrngad. Wasarejas sehjumi, linu, ausas un meeschi atrodahs schimbrihscham apmeerinoschâ stahwoklî, tikai nesinams, zik ilgi tee ais leelâ sausuma spehs usturetees. Linu druwas ir schogad daudz masakas, kâ agrakôs gadôs; daschi masgruntneeki pat pilnigi linkopibu metuschi pee malas un peegreesuschi wairak wehribas, luhkojotees pehz semes ihpaschibahm, waj nu graudsaimneezibai, waj kartupeku raschoschanai. Beidsamâ, pee scho laiku zenahm, leekahs buht sewischki ceneśiga.

— **Augku dahrsi.** Ahbelês un bumbeerês aismetuschees augki arweenu wairak nobirst, laikam gan tamdehl, ka seedôs no salnas kerti. Nesberu un pluhmju koki ir pilnigi tukschi, kaut gan pawasari leelisksi ween seedeja. Tukschi ir ari ogu kruhmi, kamdehl, eewehrojot, ka ari meschôs melenes un semenes naw padewuschahs, paredsama leela ogu dahrdsiba.

— **Bischkopiba.** Gauschi nelabwehligs bij schis pawasaris ari preeksch bischkopjeem. Aukstais, leetainais laiks Maija mehnesî neatkahwa bitehm isskreet, kamdehl bischkopji bij peespeesti sneegt wahjakajahm saimehm pahrtiku. Speetoschanas laiks jau drihs buhs pahri un reti tik dsirdams, kur kahds bischkopis jaunus speetus sanehmis. Ar medus ewahkschanu bitehm nebuht neweizahs un pee tam watnigas wehsas naktis, kur seedôs nektars neisswihst, waj isswihst tikai neeewehrojamâ daudzumâ. P.

No Bauskas aprinka. Jahnu wakars. Kur ir palikusi Latwju tautas seneja Jahnu wakara, Lihgo swehtku, jautriba, kur — daudzahs scha wakara dseesmas? Gan sche — te redz kahdu Jahnu uguntinu atspihdam, dsird ari kahdu dseesminu nostandinam, bet schini dseesminâ neatskan Jahnu wakaram peemehrota jautriba. Dseesmas teek no jaunawahm dseedatas, eekams jaunekki ar daschdaschadeem schaujameem rihkeem apschauda Jahnu uguni tik ilgi, kamehr kahds teek apskahdets, waj kamehr aptruhkst pulwera. Tâ, luhk, swin Jahnu wakaru muhsu nowadôs. p. p.

No Tukuma aprinka deenwideem. Krusas negaiss. Ap Blihdeni, Stuhrumuischu, Rengesmuischu un Auzi 25. Junijâ pehz pusdeenas usnahzis stiprs pehrkona negaiss ar leelu krusu, kur pehdejâ minetôs pagastôs wairak weetâs padarijuse leelus saudejumus pee labibas laukeem un sakņu dahrseem. —s.

No Pleeneem. Nelaimes notikums. 22. Junijâ noslihka netahl no Pleenu muischas eserâ kahda muischas kalpotaja 10 gadus wezs sehns. Tas kopâ ar ziteem behrneem bija gahjis eserâ masgatees, bet par uhdeni bradajotees tas bij eekluwis kahdâ dsiłâ bedrê, kura pagahjuschâ gada rudeni, eseru dambejot, bij esera malâ israkta. Ziti behrni gan redsejuschi sehnu nogrimstam, bet tee bijuschi wehl masaki un jaunaki un tamdehl no glahbschanas neka naw paspehjuschi, nei ari sapratuschi. Sehns drihs ween noslihzis un tizis iswilkts tikai pehz ilgaka laika, kur no atdsihwinaschanas wairs naw bijis ko domat. F. Gerosimows.

No Dsimt-Misas. Mahnutiziba. Pee mums netruhkst ne tahdu kauschu, kas eedomajahs, ka warot burt, ne ari tahdu, kas burwibahm tiz un no tahm gauschi baidahs. Un ja tik pee lopeem atgadahs kahda slimiba, tad tuhdaļ ihpaschneekam ari burwe sinama, kura winam lopinus nobuhrusi. Bet kur burwes, tur ari labdares, kas noschehlojameem kautineem klismas gadijumôs ispalihdz, protams ne zitadi, kâ pret labahm dahwanahm waj nu naudâ, waj graudôs. Beidsamahs dsihwo koti pahrtikuschi. Lai sawa nowada kaudîs eepotetu bailes un zeenibu pret sawu spehju un sewi, burwes wisadi kehmojahs, tâ peem. jahj Jahnu nakti us paschagas, skraida kailas pa laukeem, sakņu dahrseem, noleek nonahwetus kustonus kautsch kur mahju sehtmalâs waj pat kuhtîs. Z.

No Saldus apgabala. Malu jehgeru nedarbi. S. pagasta K. meschasarga leelajôs meschôs pastahwigi leelâ mehrâ klejo apkahrt tâ sauzamee „malu jehgeri". Pehdejos trenkajot un guhstot meschasargam beeschi nahkuschas preekschâ daschadas nepatikschanas un „kesas". Beidsot schee „malu jehgeri" us meschasargu tâ saskaituschees, ka ar winu peepeschi meschâ sateekotees, sahkuschi winu stipri peekaut. Tagad ihsâ laikâ meschasargs ir peekauts jaw otru reisi. Pirmo reisi peekawejs bija kahda pasihstama persona un to wareja tuhlit nodot teesas nagôs, bet otru reisi schis waronigais „malu jehgeris" bija bijis sweschs, nepasihstams, un tadehl to polizejai nodot nahzahs deesgan gruhti. Bet beidsot schis „waronis" tomehr atrasts un nupat dabujis no peenahzigas teesas sawu pelnito sodu. Scho swescho „malu jehgeri", kas meschasargu bija breesmigi peekawis un ari wina plinti sadausijis, wareja atrast weenigi tadehl, ka meschasargs, ar winu zihnidamees, bija winam labahs rokas ihkschki ar sobeem pahrkodis. Pahrkostais ihkschkis scho waroni nodewa polizejas rokâs un Leepajas Apgabala Teesa sawâ delegazijas sehdê Kuldigâ 4. Junijâ peespreeda winam seschu mehneschu zeetuma sodu. Kr.

No Saldus apgabala. Sobs pret sobu. S. pagasta X. krogâ Wasarasswehtku pirmâ deenâ pagasta bramani pee glahsites sihwâ un pudeles alus ustaisa „warenas lampas". Diweem kaimineem „lampas" tik augstu saskruhwetas, ka sahk aisdegtees „goda-juhtas", pee kam abi, pirmais newardams panest otra leelibas un otrs pirmâ soboschanos, sahk weens otru apmehtat ar duhrehm. Gala isnahkums ir tas, ka stiprakais un spehzigakais breesmigi peekauj nestiprako. Pehdejais knapi tikko dsihws pahrwelkahs mahjâs, kurpreti pirmais, lepns us sawu waronigo darbu, paleek wehl us otru deenu krogâ usschmoret. Otras deenas pusdeenas laikâ winsch ar pahrak pilnu „lampu" atstahj „klubu", un us mahjahm ejot, kur kahjahm nahkahs gruhti noturet lihdsswaru, nogahschahs gar semi kruhmmalâ. No wina krogâ peekautais, staigadams pa meschu, nejauschi atrod scho kruhmmalâ isschkauku gukam un breesmigi krahzam. Winsch atzerahs wakardeenas trazi un domâ: „nu ir laiks „sellim" atreebtees!" Kâ domats, tâ darits: nowelk winam sahbakus un bikses un tad pawelk pahris sokus ais kruhma, kur atrodahs leels skudru-puhsnis un nu sawam upurim plikahs kahjas us puhsni uslizis, pats laisch kekas wakâ us mahjahm. Par laimi winsch no skudrahm pahrak daudz netapa „isahderets", jo gani, kas tuwumâ lopus ganidami wisu scho „schtuku" bija noskatijuschees, winu no scha „duluma meega" usmodinaja. Tapis zik nezik pee prahta, tomehr schehlojees, ka kahjas breesmigi suhrstot. — Krihws.

No Walles. Slepkawiba. Wasaras swehtku pirmahs deenas wakarâ meschsargs Juris Dubowskis is Tauerkalnes Salleneeku mahjahm us Cezawas upes pkawas, daschus sokus no meschmalas ir no „obergehgereem" noschauts. Noseedsneeki, kuri jau apzeenati, ir: weens Walles pagasta lozeklis Krischjahns Murowskis un otrs Walles nowadâ dsihwojoschais Sehlpils pagasta lozeklis Peteris Kalninsch. Abi ir jauni zilweki. Noseedsneekeem nahza us pehdahm zaur to, ka noschautais to deenu braukdams no sawa seewas tehwa us mahjahm pamanijis minetos „obergehgerus" us meschu aismanamees, pee kam minejis to wahrdus, peesihmedams: „Kad pahrbrauksschu mahjâs, doschos ari es us meschu winus patramdit, ko ari darijis. (B. W.)

No Remtes apgabala. Nagu slimiba pee aitahm schejeenes apgabalâ wisu wasaru plosahs leelâ mehrâ. Wisi no weterinareem eeteiktee lihdsekki israhdijuschees par nederigeem. Zaur scho slimibu semkopjeem leela skahde. —w—

No Renges pagasta (Tukuma apr.). Sibena nosperts. 25. Junijâ sche usnahza leels pehrkona negaiss. Schajâ negaisâ bija gadijees buht zekâ scha pagasta Pehrkonu saimneeka 13 gadus wezam dehlenam, kas no tuwumâ esoschahs pagasta skolas bija ar kahjahm nahzis us mahjahm. No breesmigâ negaisa patwehrumu mekledams, sehns bija mahju ganibâs aplihdis apaksch kuplas eglites, — un sche winu sibens bija kehris un us weetas nogalinajis. Kr.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 7. lihds 14. Julijam. Swehtdeen, 11. Julijâ: 1) Lauku draudzê deewkalp. pulkst. 1/2 10 no rihta; spred. mahz. Conradi. 2) Pilsehtas draudzê deewgaldn. pulkst. 1/2 8 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. pal. Weissmanis. — Lauku draudzê uzsaukti: Janis Reinfelds ar Aneti Madschul; Indrikis Baumans ar Anlihsi Masin; Pehters Bankewitschs ar Lihsi Gailis; Ernsts Sunits ar Linu Jasdowsky; mirušchi: Jehkabs Dambe, 5 g. w.; Marija Strasdin, 3 n. w.; Jahnis Kuhma, 1 n. w.; Wilis Skizkuberg, 1 g. 2 m. w.; Ansis Zihruls, 49 g. w. — Pilsehtas draudzê uzsaukti: Jehkabs Wilerinsch ar Emiliju Beker; Janis Kruhminsch ar Luisi Emiliju Freiman; Ernsts Strauss ar Scharloti Schenniju Augusti Sprengel; Mikels Majorinsch ar Magdlenu Karolinu Stein; mirušchi: Pehters Fischers, 46 g. w.; Kristaps Woldemars Raminsch, 1 g. 7 m. w.; Jahnis Tiltinsch, 1 g. 2 m. w.; Indrikis Alberts Wilemsons, 5 m. w.; Karlis Schanos Leepa, 5 m. w.; Anna Witschewsky, 48 g. w.; Jehkabs Zeekurs, 60 g. w.

Dahwanu preeksch jaunahs basnizas eenahzis no deewgaldneekeem — 6 rbl. 25 kap.

Pee Tabora eestahdes, kâ zeen. lasitajeem jau buhs sinams, peeder labs gabals dahrsa un pkawas semes. ko pa leelakai daļai eestahdê usnemtee spehjigakee, t. i. prahtâ stiprakee, attapigakee wihreeschi un seeweeschi paschi apstrahdâ. Ik gadus, kad seens us pkawahm nopkauts, minetee eestahdes semes apstrahdataji un ziti sche apkoptee us kahda kokeem apehnota platscha top saaizinati kopâ, kur tad ari dascheem eestahdes draugeem un labwehleem klahtesot — notika ihss atskats us pagahjuscho lauku darbu laikmetu. Scho tahdu sarihkojumu nosauz par „Tabora eestahdes pkaujas swehtkeem" — un tahdus swehtkus tad nu ari treschdeen 30. Junijâ sch. g. tê noswineja. Swehtki sahkahs no pulkst. 6 wakarâ. Kad wisi klahtesoschee musikai pawadot, bija nodseedajuschi dseesmu „Ak kaut man tuhkstosch mehles buhtu", tad eestahdes pahrsinis, zeen. mahzitajs Katterfelda kungs runaja par to, kâ Kristus issalkuschus tukšnesi ehdinajis; strsnigeem wahrdeem winsch tahlak issazija zeribu, ka pakaujotees us Kristu ari Tabora eestahdei, zik truhzibas tai ari wehl nebuhtu japahrzeesch, tomehr netruhkschot sawas deenischkas maises un dsihwes spehjas. Pehz otras nodseedatas dseesmas „Swehti Kungs un sargi", eestahdes eemihtneeki apsehdahs salajâ sahlê, kur teem tad pasneedsa kafeju un baltmaisi, wihreescheem ar pa pahri zigareem. Bet ar sewischku labpatikschanu spirgtakee wahjneeki sanehma daschas Latweeschu lasamas grahmatas, kuras zeen. mahzitajs Katterfelda kungs schai deenâ isdalija. Bagatigi te ari parahdijahs eestahdes eemihtneeku ustiziba un paklausiba pret saweem eemihkoteem waditajeem un kopejeem. — Pehz pabeigteem pkaujas swehtkeem sanahkuschee swehtku weesi wehl kahdu laizinu palika kopâ un apskatija eestahdes leetderigos un glihtos eerihkojumus. Bm.

Ugunsgrehki. Zetortdeen 1. Julijâ pehz pulksten 1 nakti ais nesinameem eemesleem bija iszehlees ugunsgrehks us Leelupes krasta Snikes krogus sehtâ, kur bija aisdedsees kahds malkas stallitis. No ta uguns drihsâ laikâ pahrgahja us blakam stahwoscheem ziteem stalleem un ari us jauno nupat buhwet pabeigto krogus stedeli. No tureenes uguns wisâ ahtrumâ ari isplatijahs pahr plaschajahm krogus telpahm un tureenes daudzeem eemihtneeku dsihwokleem, jo tahdu tur pawisam bijuschi 32, wisi trihs krogus stahwi bijuschi ar ihreneekeem kâ bahstin peebahsti. Lai gan daschs ihreneeks bija paspehjis kaddu dalu no sawas mantibas no uguns leesmahm isglahbt, tad tomehr daudzeem sadedsis itin wiss un tee tikai isglahbuschi sawu dsihwibu un daschus nepeezeeschamus drehbju gabalus, ar ko lai wareku apgehrbtees. Kamehr ugunsdzehsejs is pilsehtas turpu aisskeidsahs un eerihkoja dzehschanas darbus, tikmehr jau wisas krogum apkahrtstahwoschahs ehkas stahweja pilnâs leesmâs un no to glahbschanas newareja ne domat. Tikai tad, kad pehz stundas laika atbrauza weena un druszin wehlak ari otra twaika sprize un eerihkoja dzehschanas darbus, ugunsdzehsejs paspehja uguni sawaldit un aprobeschot, lai ta tahlak neisplatitos us tuwu stahwoschahm wehja sudmalahm, kas ari stahweja sem wehja un leesmahm un nopeetni tika no gaisâ skrejoschahm dzirkstelehm apdraudetas. Pehz 3—4 stundu gruhteem puhlineem isdewahs uguni apdzehst un wisas tahkakas breesmas nowehrst; pehz twaika spritschu aisbraukschanas tika wehl atstahti daschi ugunsdzehsejs, kas ar masaku rokas sprizi wisu deenu nodarbejahs, uguni galigi nodzehsdami; tomehr wehl otras deenas wakarâ krogus eekschpusê redseja uguni pahris weetâs usleesmojam, bet ta tika no klahtesoscheem apdzehsta. Krogus ehkas bijuschas apdroschinatas, turpretim krogus inwentârs un wisu eemihtneeku mantiba nebijuse nekur apdroschinata un teem tadehl jazeesch leela skahde. Te klaht japeesihmê, ka sadegušchi ari starp zitu wairak mahju lopu un zitu kustonu, kâ 2 leelas zuhkas, wairak wistu, pihku u. t. t. — Peektdeen 2. Julijâ ap pulksten 8 wakarâ ais nesinameem eemesleem bija aisdedsees kahds pee Leelupes pee Snikes kroga peederigs schkuhnis, kurâ atradušchees wairak leetaskoku, malka u. t. t. Kamehr ugunsdzehsejs turpu aisskeidsahs un eerihkoja dzehschanas darbus, tikmehr schkuhnis nodedsa lihds pamatam. Schkuhnis bijis apdroschinats; bet skahdes par sadegušcheem kokeem un malku esot lihds 50 rubkeem. Laime, ka tai wakarâ nebija leela wehja, jo tad ari buhtu nodegušchi abi tuwu stahwoschee prahwee schkuhni, kurôs teek pa seemu usglabatas ragatu wirwes un ziti daiki un tâ tad par teem ari buhtu eewehrojama skahde notikuse. —r—

Nosoditi. Starp 18. un 25. Juniju tikuschas nosoditas schahdas personas: no II. eez. meerteesneschа: M. B. dehl nekahrtibahm us eelas ar 10 rbl. waj 2 deenahm aresta; W. U., J. U., H. P., J. B., J. D., K. J. un J. St. par to paschu pahrkahpumu ar 5 rbl. waj 1 deenu aresta; no I. eez. meerteesneschа: R. K. dehl neatwehletas kaulinu spehles us tirgusplatscha ar 50 rbl. waj 14 deenahm aresta; H. F. dehl nepeerakstischanahs pee peederiga kwartala ar 15 rbl. waj 3 deenahm aresta; no II. eez. meerteesneschа: nama ihpaschneeze A. R. dehl sawa eemihtneeka nepeemeldeschanas pee peederiga kwartala ar 6 rbl. waj 2 deenahm aresta; S. B. dehl atrasta kabatas pulkstena paslehpschanas, to eepreeksch polizejâ par atradumu nepeemeldejot, ar 15 rbl. waj 3 deenahm aresta; A. D., J. U., J. F. un A. L. dehl nekahrtibahm un meera trauzeschanas us eelas ar 5 rbl. waj 1 deenu aresta; W. B. dehl meera trauzeschanas us eelas ar 10 rbl. —.—

Peterburgâ, 1. Julijâ. Pirmâ eekschejâ aisnehmuma 69. islosejumâ tika amortisetas schahdas ferijas:

243, 247, 316, 555, 567, 692, 937, 1130, 1149, 1159, 1291, 1325, 1456, 1541, 1569, 1575, 1661, 1684, 1768, 1937, 2061, 2081, 2143, 2200, 2323, 2498, 2588, 2702, 2711, 2883, 3013, 3386, 3455, 3492, 3493, 3960, 4154, 4205, 4265, 4588, 4646, 4831, 4865, 4905, 5030, 5057, 5077, 5158, 5266, 5302, 5339, 5406, 5450, 5526, 5618, 5678, 5783, 5807, 5864, 5975, 5998, 6025, 6097, 6246, 6341, 6360, 6375, 6656, 6795, 6836, 6845, 6885, 6933, 7013, 7041, 7070, 7134, 7181, 7212, 7310, 7410, 7416, 7462, 7465, 7474, 7531, 7784, 7904, 7977, 7982, 8050, 8123, 8170, 8235, 8444, 8465, 8510, 8597, 8726, 8852, 8876, 8907, 8991, 9035, 9063, 9162, 9341 9368, 9402, 9442, 9470, 9634, 9704, 9769, 10 014, 10,074, 10,242, 10,276, 10,278, 10,307, 10,523, 10,609, 10,641, 10,695, 10,713, 10,915, 10,953, 11,015, 11,048, 11,115, 11,144, 11,150, 11,238, 11 282, 11,353, 11,583, 11,585, 11,636, 11,650, 11,881, 11,894, 11,926, 12,136, 12,295, 12,408, 12 463, 12,505, 12,569, 12 570, 12,656, 12,764, 12,793, 12,860, 12,879, 12,880, 12,922, 13,066, 13,156, 13,251, 13,443, 13,470, 13,492, 13,498, 13,580, 13,592, 13,889, 13,941, 13,963, 14,265, 14 428, 14,488, 14,771, 14,836, 14,869, 15,081, 15,206, 15,221, 15,272, 15,351, 15,352, 15,535 15,553, 15,665, 15,680, 15,685, 15,834, 16,127, 16,136, 16 152, 16,295, 16,416, 16,442, 16 458, 16,465, 16,546, 16,553, 16,565, 16 645, 16 865, 16 942, 16,970, 17,010, 17,014, 17,166, 17,361, 17,376, 17,447, 17,452, 17,574, 17,630, 17,769, 17,847, 17,860, 18,001, 18,013, 18,152, 18,421, 18,450, 18,557, 18 577, 18,609, 18,696, 18 724, 18,725, 19,021, 19,043, 19,050, 19,251, 19,523, 19,544, 19,638, 19,845, 19,922.

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Peterburgâ, 5. Julijâ. Keisareene Marija Feodorowna, Leelkneſs Michails Alekſandrowitſchs, Leelkneſe Kſenija Alekſandrowna, Leelkneſeene Olga Alekſandrowna un Leelkneſi Alekſejs Alekſandrowitſchs un Alekſandrs Michailowitſchs 4. Julijâ iſbrauza iſ Peterburgas uſ Batumu, tur ſagaidit Deewa meerâ aiſgahjuſcha Tronamantineeka Georgija Alekſandrowitſcha meeſas.

Pariſê, 14. (2.) Julijâ. Republikas preſidents Lubets generalu Galliſê un Belo pawadibâ eeradahs pulkſten 3 pehz puſdeenas Longſchanâ un tika no publikas ſilti ſanemts. Atſkaneja ſauzeeni: „Lai dſihwo Lubets! Lai dſihwo republika!" Rewija eeſahkahs un kara-pulki gahja zeremonialmarſchâ garam. Naw bijis nekahda ſtarpgadijuma.

Pariſê, 14. (2.) Julijâ. Pehz rewijas preſidents Lubets greeſahs pee generala Galliſê ar rakſtu, kurâ tas iſſakahs, ka tas ir meerâ ar kara-pulku difziplinu. Armijai ſagatawotee goda peerahdijumi efot leeziba par Franzijas uſtizibu pret to.

Scherburgâ, 15. (3.) Julijâ. Pehz ugunoſchanas ſaldati iſpoſtija tahs iſrihkotaja materialus. Polizeja eemaiſijahs, bet tika atſiſta atpakal. 60 perſonas tika apzeetinatas. Tika eeſaukti ſaldati, lai atkal eeweſtu meeru pilſehtâ, kura wehl weenmehr uſtraukta. Ēelas apſehſtas no ſaldateem; wairak perſonas eewainotas. Zeetſemes kara-ſpehka un flotes ſaldati apſehda polizejas biroju un praſija, lai iſdodot winu beedrus. Logu ruhtis tika eeſiſtas. Weens no nama apdſihwotajeem tika ar bajonetu rokâ eewainots. Saldati ar plikeem ſobineem gahja kaudim wirſû, kuri pehz iſdaritahs illuminazijas nopuhlejahs ar lukturu nonemſchanu un pret infanteriju iſturejahs iſaizinoſchi. Bet ſchi bij pilnigi meeriga.

Kanejâ, 15. (3.) Julijâ. Starp Frantſchu un Italeeſchu ſaldateem notika pluhkſchanahs. Abâs puſês tika ik pa diweem ſaldateem gruhti eewainoti, no kureem diwi nomiruſchi. Notikuſchas ari zitas ſadurſchanahs, bet weeglakas dabas. Kahrtiba atkal eeweſta.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeſchu kugeem. Garam, kapt. Wihtols, no 12. Junija atrodahs zelâ no Methiles uſ Rigu. John Ann, kapt. Erhards, 14. Junijâ atſtahjis Peterburgu, uſ Perthu dodamees. Paul, kapt. Reke, 18. Junijâ iſgahjis no Reweles uſ Rigu. Sidonia, kapt. Seglinſch, 8. Martâ Hamburgu atſtahdams, 25. Maijâ nonahzis Vera Cruzâ, Meksikâ. Lilly, kapt. Leelmeſchs, 3. Jun. no Vardes iſbraukdams, 22. Jun. ſaſneedſis Meſemu, Baltâ juhrâ. Hans, kapt. Teniſons, no Faro braukdams, 12. Jun. eegahjis Briſtolê. Austrums, kapt. Bauers, no 22. Maija atrodahs zelâ no Rio Grande, Braſilijâ, uſ Montevideo. Ugunzeems, kapt. Puhlinſch, 12. Jun. atſtahjis Vadſi, uſ Soroku eedams. Capella, kapt. Kregers, 8. Jun. iſgahjis no Mobiles, Alabamâ, uſ Suttonbridgi. Anna Maria, kapt. Gertners, 10. Jun. Pyterlatſu atſtahdams, 23. Junijâ ſaſneedſis Hulli. Antares, kapt. Lejaſoſols, no Carbonearas iſbraukdams, 7. Jun. nonahzis St. Thomaſâ. Mercator, kapt. Kurgu, zelâ no Mobiles, Alabamâ, uſ Arbroathu, 19. Jun. gahjis Beachy Headgeram. Neptun, kapt. Polls, 4. Jun. no Rigas iſbraukdams, 17. Jun. ſaſneedſis Alloa. Carl, kapt. Jago, 19. Jun. iſgahjis no W. Hartlepooles uſ Hapſalu. Anna Matilde, kapt. Kehſe, no Jukatana braukdams, 21. Junijâ eegahjis Hamburgâ. David, kapt. Oige, no Arensburgas eedams, 21. Jun. nonahzis Boneſâ un Emma, kapt. Pichels, taï paſchâ deenâ poſts no Benes uſ Rigu. Reinhard, kapt. Bauers, no 16. Jun. atrodahs zelâ no Kronſchtates uſ Lynu. Tehwija, kapt. Martinſons, 15. Jun. atſtahjis Klaipehdu uſ Newry dodamees. Garam, kapt. Wihtols, no 12. Jun. atraſdamees zelâ no Methiles uſ Rigu, ſeſtdeen 20. Jun. ſaduhrees Skagerakâ ugunskuga tuwumâ ar Wahzijas ſwejneeku twaikoni Wangeroog, kurſch brauzis no ſwejas mahjâ, pee kam kugis Garam nogrimis; kuga laudis uſnemti uſ „Wangerooga" un aiſweſti uſ Bremenes oſtu; twaikonis nawa apkahdets. August Julius, kapt. Kraukle, 4. Jun. no Rigas iſeedams, 19. Jun. ſaſneedſis Methili. Baltzer, kapt. Melbards, no 23. Jun. atrodahs zelâ no Grangemouthas uſ Rigu. Berthold, kapt. Zihruls, 19. Jun. iſgahjis no Leepajas uſ Leithu, Latwija, kapt. Melbards, 6. Jun. iſgahjis no Savannah La Mar, Jamaikâ, uſ Falmouthu, ari turpat Jamaikâ, eenemt lahdinu uſ Europu. Lembit, kapt. Beſbails, zelâ no Lagunas de Terminos ar mahagoni lahdinu, 19. Jun. ſaſneedſis Falmouthu, kuru 23. Junijâ atſtahjis, uſ Hawri dodamees. Aurora, kapt. Matuſals, 22. Maijâ no Bones iſeedams, 14. Jun. ſaſneedſis Helſingforſu. Martinson, kapt. Martinſons, eeſ no Londonas uſ Raumo. Gubernator Sinowjew, kapt. Werners, nahks no Londonas uſ Rigu. Ejtik, kapt. Girtbans, no Cardiffas braukdams, 23. Jun. nonahzis Peterburgâ. Paulus, kapt. Tſchulkſtens, 22. Jun. atſtahjis Peterburgu, uſ Hedwikenu un Stokholmu. No Rigas iſgahjuſchi 22. Jun. Noas, kapt. Legſdinſch, uſ Plymouthu, Ans, kapt. Puhlinſch, uſ Kingslynnu. Rigas oſtâ eenahkuſchi 22. Jun. Titana, Andrus, Mars, Sootš, Janow, Ehrmans, Columbus, Grihwans, Zwei Carl, Jakobſons. Zenith, kapt. Kirſchſteins, 7. Jun. no Peterburgas iſbraukdams, 25. Jun. nonahzis Montroſê. Jasep, kapt. Schultners, 4. Jun. Weſt-Hartlepooli atſtahdams, 25. Jun. eegahjis Kronſchtatê. Regulus, kapt. Wihtols, no Troonas iſbraukdams, 26. Jun. ſaſneedſis Rüſſjordu. John Ann, kapt. Erhards, no 14. Jun. zelâ no Peterburgas uſ Perthu, 24. Jun. gahjis Elſenerei garam. Anna Olga, kapt. Matuſals, 23. Jun. atſtahjis Midlesbro, uſ Wiburgu dodamees. Martin Eduard, kapt. Bite, 26. Jun. iſgahjis no Peterburgas uſ Perthu. No Britonferry poſts 23. Jun. uſ Peterburgu Uranus, kapt. Peders un Ernst David, kapt. Grehwe. Hans, kapt. Teniſons, no Briſtoles braukdams, 22. Jun. ſaſneedſis Port Talbotu. Sibens, kapt. Weinbergs, 9. Jun. no Kronſchtates iſeedams, 24. Jun. nonahzis Wisbechê. Johannes, kapt. Rehks, 24. Jun. atſtahjis Sunderlandi, uſ Pernawu dodamees. Austrums, kapt. Bauers, no Rio Grande de Sul, Braſilijâ, iſeedams, 20. Maijâ nonahzis Montevidejâ. Andreas, kapt. ?, 25. Junijâ poſts no Newcaſtles uſ Peterburgu. (B. W.)

Tirgus ſinas.

Rigâ, 3. Julijâ. Labibas tirgus kluſs; zenas kriht. Rudſi, Kreewu, 120 mahrz. ſmagi, makſaja 80—81 kap. pudâ, Kurſemes tapat. Kweeſchi, Kreewu, 127 mahrz. ſmagi, makſaja 92—95 kap. pudâ. Meeſchi, ſchahweti, 100 mahrz. ſmagi, 76 kap. pudâ. Auſas, labakahs, 71—80 kap. pudâ, ſchahwetas 67—69 kap. pudâ. Linſehklas, weenkahrſchahs 124—127 kap. pudâ, ſtepju ſehklas 132—135 kap. pudâ.

Leepajâ, 5. Julijâ. Rudſi 82—82½ kap. pudâ. Auſas 70—72 kap. pudâ. Griki 87 kap. pudâ. Linſehklas 124—128 kap. pudâ. Kanepju ſehklas 187—188 kap. pudâ.

Wehſtules un atbildes.

E. A. B. Minetâ kaſê par beedreem war eeſtahtees tikai krona eerehdni. — **M. A. L. P—gâ.** Juhs eſat pahrak bahrgs teeſneſis un ſpreeſchat turklaht par leetahm, kuras Jums, kâ leekahs, ir pawiſam ſweſchas. —

Kreewu papihra naudas kurſs.

Berlinê, 17. (5.) Julijâ.

100 rubl. ſelta naudâ 330 Wahzu mahrk.
100 „ papihra „ 216 „ „

Iſdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenſtein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 5-го Іюля 1899 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Sludinajumi.

Pirmâs ſchkiras
priwata ſehnu ſkola.
Uſnemſchanas eksamens preekſch ſagatawoſchanas un ſeſcham apakſchejam klaſem 12. Augustâ, pulkſten 9 no rihta. **Mahzibu ſahkums** 13. Augustâ, pulkſten 9 no rihta. Peemeldeſchanos peenem perſonigi un zaur rakſtu.
V. Erlemann, Kuldigâ.

Aiſzeloju
11. Julijâ uſ 4 nedelam.
Dr. med. Spehlmann.

Eſmu runajams darba deenâs no pulkſten 9—1 un no 3—5. Swehtdeenâs no 9—10 un no 2—3.
Sobu ahrſts **Zinowsky**, Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 28.

Feltſcheris
teek meklets, kas Kreewu walodu prot. Japeeteizahs Jelgawâ, Pasta eelâ № 26.

Praktiſka ſagreeſchanas mahkſlas
ſkola
preekſch dahmam un kungeem bez uſprowes.
Galwoju par ſiſtemu; ja ſiſtema nepaſetu, atmaſkaju mahzibas naudu un zela iſdoſchanas atpakal. Peenemu katrâ laikâ.
Pehz kurſu beigſchanas **iſdodu diplomu.**
Sagreeſchanas mahkſlas ſkolotajs
R. Breſchinsky,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 24.

Smehketaju kungeem!
Tà kà Goudron-hilſes naw wairs agrakâ wehrtibâ, tad zehlees praſijums pehz labahm un tomehr lehtam hilſem. Scho robu iſpildit uſnehmuſchahs
Dim-hilſes no
A. R.
Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawas
Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 12.
Minetâs Dim-hilſes ir iſ ſtempeleta frantſchu papira, glihti ſtrahdatas un dabonamas wairak lauku un pilſehtas bodês.
NB. Tàpat ari **ihſtàs Zaroſkija hilſes** (ar glihtu walſts ehrgli) un **Lichtenſteina Automata-hilſes** ir eewehlamas.
Teizami papiroſi: Electra 10 gab. 6 kap. un Barskija 10 gab. 3 k.

Saldus
krahj- un aiſdewu kaſes walde
aur ſcho dara ſinamu, ka zinſes par ſchinî kaſê noguldîteem kapitaleem no 1. Janwara 1900. g. ſahkot, **taps ar 4% par gadu aprehkinatas.** Kas ar ſchahdu zinſes pamaſinaſchanu nebuhtu meerâ, war ſawus noguldijumus, pehz likumiga uſteikſchanas laika, atpakal ſanemt.
Saldû, Junija mehn. 9. d. 1899. g.
Walde.

Pee leelas pelnas
war **dabut darbu keegela zepla ſtrahdneeki**
Eulenberga keegelu
zeplôs Wez-Zwirlaukas pagaſtâ pee Wimbu kroga, 9½ werſtes no Jelgawas.

Kurſemes kredit-beedribas direkzija
dara zaur ſcho wiſpahrigi ſinamu, ka pa likumkahrtigo brihwlaiku, un proti
no 1. Julija lihdſ 15. Auguſtam incl.,
kreditbeedribas direkzijas daſchadas nodalas
tikai pirmdeenâs no pulkſten 10 lihdſ 2,
bet
krahſchanas-lahdes pahrwalde
un
ugunS-apdroſchinaſchanas direkzija
beſ tam ari wehl
otrdeenâs lihdſ pulkſten 12 puſdeenâ
publikai buhs atwehrtas.
Jelgawâ, 18. Junijâ 1899. g. (Nr. 7995.)
Pr. Direktora V. Hoven.
Sekretars Rahden.

Godajamee „Latweeſchu Awiſchu"
paſta abonenti teek laipni luhgti, ſawu adreſi pahrmainot uſdot ſawu abonentu numuru un klaht peelikt 10 kap. paſtmarkâs.
Wiſi peeſuhtijumi, kam nebuhs uſdoti minetee abonentu numuri un klaht peelikti 10 kap. paſtmarkâs, newar tikt eewehroti.
Ar augſtzeenibu
„Latw. Aw." ekſpedizija.

L. M. Arenſteins,
apteeku pretſchu, krahſu, kimikaliju, oſchamo ſahlu un gumijas pretſchu pahrdotawa
Jelgawâ, Katolu eelâ № 3.
Peedahwà: **klorkalki, ſahbaku ſmehri** preekſch ſirgu nageem, ratu un ſirgu leetam; **waſelinu** — dſeltenu, baltu un melnu. **Prowanſes eliu, kokeliu, rapſchu eliu, dedſinamo eliu, maſchinu eliu, linu** un **kanepju eliu, koka ſpirtu** preekſch dedſinaſchanas un puleereſchanas, **lihmi** u. t. t. **Seera** un **ſweſta pehrwi, ſeera ekſtraktu, ſeera** un **ſweſta papiri** rulôs un lapâs; **ſtaniolu**, wiſadas **wirzas, ſafranu, kardamomu** u. t. t. Beſ tam peedahwaju **gumijas** un **kirurgiſkas preſes** preekſch mediziniſka, ķimiſka un teekniſka bruhka, kà ari wiſas ſortes **gumijas** un **glahſchu ſprizes, brukas, wehdera** un **nabas bantes, gultas ſchihberus, gumijas gultas palagus, ledus makus, mahteſ ſprizes** un **ſpregelus, dſirdes rores, eedwaſchoſchanas aparatus, medizin-pinſeles, gaiſa rinkus** un **ſpilwenus**, wiſus **termometerus, peenapumpjus, gumijas ſihdamos, behrnu pudeles, gumijas ſekes, apſeenamos**, daſchadas **glahſchu rores** preekſch twaika maſchinam un wihna deſtilaturam u. t. t. Daſchadas **lihmes** preekſch wiſadu leetu klebeſchanas, lihmeſchanas un kiteſchanas. **Paſtilas** preekſch daſchada **likeera, ſchnapſa** un **limonades** paſchtaiſiſchanas. Leelâ iſwehlê **ſmarſchotas** un **medizinas ſeepes, oh-de-kolonju, odehri, ſobu pulweri, ſobu ſeepes, ſobu uhdeni (odol), tauku** un **reiſ-puderi, lanolina, glizerina, iriſ** un **behrſu krehmu, matu uhdeni, galwas, ſobu** un **nagu birſtes** u. t. pr. u. t. pr.
Lehtakâs zenas. Laba preze un laipna apkalpoſchana.

СТРАХОВОЕ ОБЩЕСТВО „РОССІЯ"
Наличные капиталы свыше 35.000,000 руб.
Страхованія жизни, отъ несчастныхъ случаевъ, отъ огня, транспортовъ и стеколъ.

Buhwmaterialu
un
buhwapkalumus
peedahwà
J. S. Parügina mantineeki,
ihpaſchneeks **A. Artemjews**, Jelgawâ,
96. ſem kolonadeem 96.

Wiſâs grahmatu pahrdotawâs dabonamas:
Baltijas dahrſa draugs,
jeb pamahzifchana, kà daſchadi wafaras, ſeemzeeſchu un podôs audſejamee ſtahdi koſchuma koki un kruhmi ſehjami, ſtahdami, pawairojami iſtabâs, ſtahdu namôs lezeklôs un dahrſôs apkopjami, kà ſtahdu nami un lezekli buhwejami; padom pahr to, kà jauni dahrſi, ſahleeni, puku dobes ꝛc. ꝛc. eerihkojamas, pehz pee dſihwojumeem un daudſkahrtigeem iſmehginajumeem ar 2 dahrſu aprifem un 144 bildem preekſch dahrſneekeem un dahrſu mihlotajeem farakſtijis S. Klewers, dahrſneezibas ihpaſchneeks Durbê, pee Grobinas.
Makſà 4 rubli.

Skolas behrnus
wiſlabaki **jaunkundſes peenem**
pauſijâ
Jelgawâ, Paſta eelâ № 35, weenu trepi.

Strahdneeki
dabon darbu brahlu Wittekopffu kungu fabrikâ.

Kownas guberuà, Schaulu aprinkî, teek tuhlit iſrenteta
muiſcha
ar 280 deſet. ſemes, ſem eenesigeem nolihgumeem. Turpat top ari pahrdots **inwentars.** — Adreſe: Въ г. Шавли, Г-ну Павлу Нищинскому.

25 rublus
pateizibas algas tam,
kas uſrahda nakti no 25. uſ 26. Junija, no Platones ahbolina lauka noſagtus
diwus ſirgus:
weens, palſu ſpalwu, maſu bleſi peerê un melnu ſtrihpu pahr muguru, wideja auguma, wehrts 70 rbl.; otris tumſchs buhkans, 7 gadus wezs, platu kruſtu, maſu augumu, wehrts 70 rubl.
Jaun-Platones muiſchas walde.

Labi ateſtets
kutſcheeris
meklè weetu. Peeprafams lihdſ 15. Julijam pilſeht. ſlimnizâ. Иванъ Вачуласъ.

Wez-Auzes muiſchas walde dara ſinamu, ka no ſcha gada ſahkot,
weenu gada tirgu
noturès **15. Julijâ**, kurâ tirgoſees **ar lopeem, ſirgeem** un **krahmeem.**

Marmora un **granita**
kapu peeminekli
iſ **wiſlabakà materiala** teek **pagatawoti**, kà ari **gatawi dabonami.** Glihts darbs un lehtas zenas. — **Akmeni ſlihpetawa ar twaika ſpehku. Akmeni poleereſchana.**
M. Brauers,
pee Annas wahrt., blak. literatu kapeem, ari uſ Aleksandra proſpekta № 4.
Spezialitate — tſchuguna kapu krusti.

Akzijn ſabeedriba
agrak
Friſter & Rosmann.
Weegla rihkoſchanàs
Kluſa un ahtra darbiba
Eleganta iſſkata
Wiſulabakàs ſchujmaſchinas
Jelgawâ var lehtakam zenam dabujamas weenigi pee
J. Jegera,
grahmatu, rakſtamu un ſihmejamu leetu pahrdotawa Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 9.

Weens ſtuhrains
gruntsgabals
ar wehl nepabeigtu mahju Jelgawâ jaukâ weetâ ir pahrdodams. Adreſe peeprafama Jelgawâ, Steffenhagena drukatawâ.

Дозволено цензурою. Рига, 5-го іюля 1899 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht 2 peelikumi.)